

D U H O V N O Ž I V L J E N J E

LETO XI. -- ŠTEV. 187
A V G U S T 1 9 4 3

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO XI. -- NUM. 187
A G O S T O 1 9 4 3

Aquí se ve la loma con la Ermita de Santa Teresita sobre Villa Regina. El P. Juan tocó este punto en su gira anterior por Río Negro, donde también hay muchos yugoslavos.

slika nam kaže kapelico Male Terezije na strmem brdu nad Villo Regino. O tistih krajih v Rio Negro poroča g. Hladnik v svojem potopisu v tej številki D. ž.

En su última gira que hizo el P. Juan en los días de 5 al 18 de julio visitó la colectividad yugoslava en el Chaco (Sáenz Peña, Las Breñas, Pampa del Infierno y Resistencia), en Santa Fé y Paraná.

Nekateri spomini iz obiska rojakov v Villa Regini, pri Fabčiču in Humru.

He aquí unos recuerdos de Villa Regina en Río Negro. Los yugoslavos se ocupan allí con la producción de vino, peras y manzanas.

EL GRAN FESTIVAL ARTISTICO YUGOSLAVO

de la revista

“La Vida Espiritual”

que se realiza anualmente para reunir fondos a beneficio de dicha revista cultural-religiosa eslovena, cuya misión es contribuir al conocimiento mutuo yugoslavo-argentino, tendrá lugar el

12 DE SEPTIEMBRE A LAS 15

EN EL SALON SAN JOSE, AZCUENAGA 164

con un programa muy variado e interesantísimo de
TROZOS DE MUSICA, CANCIONES, OBRAS TEATRALES
de chicos y grandes, CINE y ACTUALIDADES.

Invitamos cordialmente a todos nuestros lectores, amigos y simpatizantes, para adquirir con tiempo las entradas.

NAŠA PRIREDITEV

Vsakoletna prireditev Duhovnega življenja je postala že znamenita po svojem lepem uspehu. Zato upamo, da bo tudi letos zbrala lepo število občinstva. Vsak naročnik Duhovnega življenja naj torej smatra za svojo dolžnost, da se vdeleži naše prireditve, ki se bo vršila v nedeljo 12. septembra ob 15 uri v Salonu San José, Azcuénaga 164. Prosimo vsa naša društva, da puste tisti dan prost za to prireditev in naj prilagode svoje programe tako, da bodo vsi naši rojaki mogli prihiteti k tej lepi manifestaciji slovenske misli in besede. Program bo nadvse zanimiv. Videli boste na odru naše male in večje, slišali našo pesem in glazbo, nasmejali in razvedrili se ob šaljivih nastopih in odnesli s seboj tudi kak hvaležen spomin.

SEPTEMBERSKA ŠTEVILKA “DUHOVNega ŽIVLJENJA” BO JUBILEJNA

Ob enem bo tudi program naše prireditve. Prosimo zatorej naše dobre naročnike, da nam za to priliko preskrbite kaj oglasov.

D U H O V N O Ž I V L J E N J E

je mesečnik.

Uredništvo:

P a s c o 4 3 1

Urednik: Hladnik Janez.

Telefón 48 - 3361 (48 - 0095)

Kliči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava:

P a z S o l d á n 4 9 2 4

Telefón 59 - 6413

Registro de Prop. Intelectual 81190

1. AUG.: MAŠA NA PATERNA-LU za Jožefo Leban.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za Andreja in Mario Cigoj.

MOLITVE na Paternalu.

8. AUG.: MAŠA NA AVELLANEDI za Frančisko in Štefan Gredar.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za Antonia Leban.

MOLITVE na Paternalu.

15. AUG.: MAŠA NA PATERNALU za rajne Mavec.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za Ivana Furlan.

MOLITVE in PROCESIJA NA AVELLANEDI (Mitre 800).

22. AUG.: MAŠA NA AVELLANEDI za stariše Gomboc.

MOLITVE na Paternalu.

29. AUG.: MAŠA NA PATERNALU za stariše Rojc.

POROČILI so se: Pri sv. Rozi IVANA MLJAČ in ALOJZ UŠAJ ter JANEZ MATAJURC in ROZALIJA HVALIČ.

KRŠENI so bili v Las Breñas tri hčerke in sinček ŠUKLJETOVI; v S. Pešči pa obe hčerki MOVRINOV.

V VEČNOST STA ODPOTOVALA OB TERČIČEVA, ki sta se pred 56 leti naseleli v Paraná, ozef je imel že 84 let, žena Marija, roj. Jakin, pa 79 let. Bila sta iz Sabatina. Poleg Paraná sta imela lepo čakro in še lepšo družino. On je umrl 15. avg., ona pa mu je sledila 24. dec. in je bila zakopana na lanski Božič ob spremstvu mnogih rojakov.

MNOGE POZDRAVE in toplo zahvalo je naročil č. g. LUDVIK PERNIŠEK IZ JUNINA de Los Andes, ko je v zadnjih dneh meseca junija preživel nepozabne dneve med slovenskimi rojaki v Buenos Airesu. Imel je sv. mašo na Avellanedi, kjer so mu prelepo zapeli in ga do solz ganili. Prisostvoval je tudi prireditvi Slov. Doma, kjer je zaživila pred njim ljubljena domovina. Obiskal je tudi nekatere rojake. Vsem se na tem mestu najtopleje zahvali.

NA AVELLANEDI JE 15. AVG. veliko proščenje. Ta dan je praznik Marijinega Vnebovzetja. Vrši se tedaj velika procesija in posvetitev Srcu Marijinemu. Tudi Slovenci se bomo te procesije vdeležili zato ste povabljeni vsi verni Slovenci, da prihitite 15. avg. popoldne ob 14.30 uri Avellanedo. Zbrali se bomo na trgu pred cerkvijo na Av. Mitre 800. Poglejte kje je naša avežanedska zastava s podobo Brezjanske Marije. Pridite številno, da bomo lahko tudi kaj-lepo zapeli.

PRVO SV. OBHAJILO. Nikar ne odlašajte. Prijavite čimprej vaše stroke, da se bo vse pravočasno uredilo za prvo sv. Obhajilo, ki se bo vršilo pred Božičem

ROJAKOM V ČAKU, PARANA IN STAFE se najtopleje zahvaljujem za ljubeznivost, katero ste mi skazali ob priliki mojega obiska po tistih krajih. Posebno toplo zahvalo naj dam Ivanu Movrinu in Martinu Guštinu v Sáenz Peñi; Kifnarjevim, Kambiču, Klemencu in Dergancem v Las Breñas, Srečku Ferfolja v Pampi del Infierno; Persoljevim, Pintarjevim in Planinškovim v Paraná, Pertotu v Santa Fe, Čukovim in g. konzulu v Rosariju ter Planinčevim v Resistenciji.

Imel sem ne le lepo vreme temveč sem našel povsod nadvse ljubeznejive obraze. Odnesel sem si od povsod najlepše spomine, katere bom tudi popisal.

Janez Hladnik

LA VIDA ESPIRITAL

Revista mensual

Dirección: Pasco 431,

U. T. 48 - 3361 y 0095

Director: P. Juan Hladnik

Administración: Paz Soldán 4924

U. T. 59 - 6413

Suscripción anual \$ 2.—.

na Paternalu. Prijavite slov. kaplanu g. Hladniku, Pasco 431, ali pa sestram: Paz Soldán 4824. Capital.

VIDOVDAN smo praznovali z molitvojo za žrtve naše svobode. Pri sv. Rozi se je kljub slabemu vremenu zbral lepo število rojakov pri sv. maši 27. junija, pri kateri je zapel avežanedski pevski zbor in je presenetil s svojim nastopom.

TELOVSKIE PROCESIJE smo se vdeležili z našo svetogorsko zastavo pri sv. Neži 27. junija.

V LAS BREÑAS v čaku, kjer živi lepo število naših rojakov, največ iz Bele Krajine, se je vršila sv. maša 10. julija in se je zbral lepo število rojakov, ki so sedaj prvič slišali slovensko besedo božjo v daljni tujini. Nato smo se zbrali pri skupnem obedu in doživeli veselo slovensko popoldne.

V SAENZ PEÑI je bila sveta maša v nedeljo 11. julija in se je pri njej tudi zbral vse, kar je slovenskega v tistem delu čaka.

BRATOVŠČINA ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA ima shod na AVELLANEDI na praznik Vnebovzetja 15. avg. in vabi vse člane in rojake k proštenjski procesiji, katere se bomo vdeležili pri farni cerkvi na Av. Mitre.

NA PATERNALU se vrši seja in shod 22. avgusta ob navadni uri.

IZ UPRAVE

Za tiskovni sklad so prispevali: Naglič 1.—, Repič 3.—, Cotič 1.—, Zavrtanik M. 1.50, Vuga 1.—, Simčič 1.—, Terbižan F. 2.—, Terbižan L. 3.—, Šerug: J. 1.—, Turel E. 1.—, Željko 1.—, Bregant 1.—, Mislej 1.—, Stréle L. 1.—, Troha Sl. 2.—, Jamšek F. 1.—, Konič M. 1.—,

Nekateri naročniki so zastali z naročnino. Poskrbite, da poravnate Vašo dolžnost in priložite kaj za kritje primanjkljaja s prispevkom v tiskovni sklad.

ZA SVETOGORSKO ZASTAVO so še prispevali: Daneu 3.—, Planinšek M. 2.—. Skupna zbirka je dala torek 517.— \$. Zastava je stala 440.— \$. Preostanek 77.— \$ je dan blagajni Bratovščine Živega Rožneg Venca.

CRECE LA CONFIANZA

El desarrollo de la guerra ha tomado una vuelta netamente favorable para las armas aliadas. Ya se perfila el triunfo y ya hay que tomar en serio los asuntos del porvenir. Mientras las armas van conquistando victorias decisivas, les toca a los diplomáticos pensar en la reconstrucción de la futura patria libre.

Con este motivo se reorganizó el gabinete yugoslavo, residente en Londres. El nuevo régimen tiene que resolver una vez por todas el problema interno yugoslavo, la unión cordial de las tres partes integrantes yugoslavas: eslovenos, croatas y servios. Hay que asegurar la igualdad de derechos a todas las regiones y, para evitar los rozamientos, hay que fijar, desde ya, las bases de la Yugoslavia futura, en la que podrán encontrar su verdadera patria todos los grupos del sur eslavo.

El nuevo gobierno en Londres aceptó un programa, que prevé una Yugoslavia federativa, ya que el centralismo de la preguerra fué una causa continua de desacuerdos. Un país formado por partes tan diferentes por su cultura como Serbia (Oriente), Eslovenia ((Occidente)), Croacia y Bosnia, no puede, con las leyes unificadas, eliminar diferencias miles de años para amalgamar pueblos de tan distinta cultura, historia, costumbres y religión. Ahora tenemos ya una base equitativa para todos, en la que cada parte integrante de la Yugoslavia futura tiene reconocido su correspondiente derecho.

Esta decisión del gobierno yugoslavo ya tuvo sus palpables consecuencias en la coordinación de todos los guerrilleros, que ahora bajo el mando supremo de Mihajlovich, están preparando la invasión de los Balcanes, pues ya se está acercando esa hora, tan ansiosamente esperada. En todas las regiones que forman la retaguardia del Adriático está ubicándose el invicto ejército yugoslavo, esperando el momento para abrir los puertos adriáticos a la invasión.

LAS PERSECUCIONES CONTINUAN

Nos llegó una lista de los nombres de escritores, poetas y destacados personajes eslovenos que han sido fusilados y expulsados por los italianos. — Los alemanes han eliminado a todos ya en los primeros meses de su dominación. — Los italianos se hacían ilusiones de conquistar las simpatías del pueblo con un trato más benigno. Pero nuestra gente mantenía su derecho a la libertad y no quiso bajo ninguna condición cooperar con el invasor. Luego siguió la venganza y las últimas noticias nos trajeron los nombres de la totalidad de personas importantes, asesinadas o internadas.

La universidad eslava de Ljubljana todavía existía el año pasado. También podían continuar, aunque bien limitando su tarea, algunos colegios secundarios. Ahora ya está liquidado todo lo que lleva el nombre esloveno. La biblioteca universitaria, los laboratorios, los equipos de las diversas facultades, todo ha sido secuestrado, llevado a Italia y repartido entre las universidades italianas.

Ultimamente cambió el panorama. Los dignatarios fascistas que ayer hacían y deshacían arrogantemente, están desconcertados. De golpe han agachado la cabeza y están repartiendo amables invitaciones y favores por todas partes, para conquistar siquiera algún defensor para el momento, que prevén cercano, en el que podrán mucho aquéllos que hoy todavía gimen encadenados. Llegaron a darse cuenta que a un pueblo de carácter y consciente de sí, no se le puede dominar, sino que se le debe respetar.

Žarek upanja.

Naš višji dušni pastir, kard. in nadškof dr. S. L. Copello je odredil naj se 15. avgusta, na praznik Marijinega Vnebovzetja posveti cela dežela Srcu Marijinemu po zgledu in naročilu svetega Očeta, ki je lani posvetil Rim in vesoljno cerkev Marijinemu brezmadežnemu Srcu, da bi nam po Mariji prišlo Kraljevstvo Kristusovega miru.

S temile besedami je molil papež:

"Tebi, Tvojemu brezmadežnemu Srcu izročamo in posvečujemo v tej strašni uri človeške zgodovine nas in ves odrešeni krščanski svet, skrivenostno telo Kristusovo, ki je danes tako strahotno razdvojen v medsebojnem sovraštvu kot žrtev človeške krivičnosti."

"Kakor je bila posvečena Srcu Jezusovemu cela Cerkev in ves svet, da bi v zaupanju Nanj dosegli vsi rešenje in zmago, prav tako se posvečujemo tudi Tebi, Tvojemu brezmadežnemu Srcu, o naša Mati in Kraljica Sveta, da bo Tvoja materinska ljubezen in varstvo pospešilo božje kraljevanje na zemlji; da bo ves svet, pomirjen med seboj in spravljen z Bogom, slavil Tebe in skupno s Teboj zapel slavospev hvale ljubezni in vdaniosti Srcu Jezuvemu v katerem edinem je mogoče najti resnico, življenje in mir."

Naš tukajšnji nadpastir je izdal toplo pastirske pismo v katerem poziva vse vernike, naj se posvetimo Marijinemu Srcu in po njem prosimo miru. Očetovsko naročilo najvišjega božjega namestnika na zemlji je to. Pobožnost do Srca Marijinega ni nova stvar. Saj smo videli že v naših domovih podobe Marijinega Srca, katere pričajo o tej obliki otroškega zaupanja do Marije, ki izvira že iz davnih preteklih stoletij.

SKRIVNOSTNO RAZODETJE

zadnjega stoletja je pa dalo sedanjemu svetemu Očetu povod, da je prav v tem trenutku pozval svet, naj se izroči Marijemu Srcu in po Njej izprosi mir.

Na Portugalskem stoji znamenita Marijina božja pot v Fatimi. Tamkaj se je prikazala Marija 13. jul. 1917.

Nekaj nedolžnih otrok je bilo deležnih Marijine pričazni in je priča sledenih besedi, ki so prerokba bodočnosti in se nanašajo zlasti na Rusijo, kjer je v naslednjih mesecih začel svoje delo komunizem z nespravljenim bojem proti veri in Bogu. Seveda ni v tistem času na Portugalskem nihče vedel nič o boljševizmu in še manj so vedeli o njem otroci, katerim je bila Marijina prerokba izročena. Takole se glasi:

PO ARGENTINI SEM IN TJA

Plaza Huincul je že zadaj. Vlak se je zapodil na ravnost proti vzhodu in jo jaderno pobiral proti Chacacó. Proga je tam znatno pod noge, zato je opešal preje vlak, sedaj ga pa samo še bolj žene nizdol. Presušena pokrajina nudi v primerni razdalji še dosti idilično podobo, ki je prav za tiste kraje na splošno značilna. Na severu se vrstijo vseskozi do Neuquena ostro odrezana brda seveda popolnoma gola, katera se ponosajo z okroglimi grički, kot da bi bili izrezljani na strelj. Predno ena vrsta brd preneha, že zraste izza nje, druga in tako vse naprej tja v Rio Negro in do Ville Regine. Sestavina tistega gričevja je pa nekak

"Vi, otroci, ste videli pekel, kamor bodo vržene duše grešnikov. Da se rešijo duše, želi Gospod, da se upelje med verne pobožnost do mojega brezmadežnega srca. Če se bo izpolnilo to, kar vam jaz naročam, bodo rešene mnoge duše in zavladal bo mir. Vojske bo konec. Toda če ljudje ne bodo nehali žaliti Boga, ne bo dolgo ko bo izbruhnila nova vojska, se bolj strašna kot sedanja." (Bridko se je izpolnila ta prerokba iz l. 1917.)

"Kadar boste videli noč razsvetljeno s čudno lučjo, vedite da je to znamenje, katerega vam daje Bog, da po njem spoznate bližajočo se kazen brezbožnemu svetu zaradi neprestanega teptanja božjih zapovedi: vojska, lakota, preganjanje svetega Očeta in svete Cerkve! Kot odpomoč proti temu vam naročam posvetitev človeškega rodu mojemu brezmadežnemu srcu in spravno sveto obhajilo prvo soboto vsakega meseca.

"Če se bo spolnilo, kar vam naročam, se bo obrnila Rusija in bo zavladal mir. Če pa ne, se bodo zlile grozote čez ves svet in bodo divjale vojske in preganjanja proti veri. Dobri bodo trpeli mučeništvo, sveti Oče bo mnogo trpel. Razni narodi bodo vničeni, toda slednjič bo moje srce zmagalo in bo spet naklonjen človeštvu mir."

Tole prerokovanje je dalo papežu povod za posvetitev Srcu Marijinemu.

Tudi mi in naš nesrečni narod se pridružimo vernim častilcem Marijinega Srca in izročimo njenemu varstvu naš narod, našo bodočnost in nas same.

15. avgusta pohitite torej vsi verni rojaki v bližnje cerkve, kjer se bo posvetitev vršila.

Tisti pa, kateri morete, ste toplo povabljeni na Avellanedo, kjer se bomo skupno vdeležili procesije in skupne posvetitve v župniji Marije Vnebovzete na Av. Mitre 800.

O premisljevanju fatimske prerokbe pa le naj vsak prevdari Marijine besede in pogleda sam v svoje lastno srce in pretehta svoja lastna dejanja ter pregleda svoje življenje, če ne visi nemara tudi nad njim prokletstvo greha, ker mu ni mar božje postave, temveč živi zakopan v grehe, ki izzivajo kazen božjo.

TOREJ 15. AVGUSTA OB 14.30 NA AVELLANEDO. AV. MITRE 800.

škriljavec, kateri je dal v Cinco Saltos pogoje za izdelovanje gipsa.

Na južno stran pa je svet raven in zato bolj žalosten. Sem pa tja se prikaže samotna kajžica z vodnim mlinom. Morda imajo celo kravico, ki je seveda tamkaj veliko bogastvo, če je kaj prida mlečna, kajti mleko je tamkaj po 30 c liter. Dalje proti jugu se vije struga bistre reke Limay, katera zalaga z vodo vse porečje od Barilocheja do Neuquena. Plaza Huincul mora hoditi po pitno vodo v Senilloso, kjer jo zajemajo iz Limaja. Prav radi vode, katere je letos v Huinculu celo slane iz pozemskih virov zmanjkovalo, menda pri-

pravljo načrt, da se bo s časom vse naselje preselilo na reko Limay, kjer sedaj preiskujejo, če morda tudi tam ne nudi kraj pogojev za petrolejske vrelce.

Kmalu me je minila volja opazovati pokrajino. Vlak je dvignil tak oblak prahu, da je bilo treba zapreti okna, kajti še vedno je bila manj nadležna vročina žgočega dne kot pa vsiljivi prah, ki nas je brez usmiljenja dušil.

Kdaj kdaj smo zropotali čez kak most. Enkrat na leto je tamkaj rečna struka. Prav zadnjič, ko sem bil na isti poti, pred dvemi leti, je grmela za vlakom nevihta, ki me je v Neuquenu vjela. Eno uro za tistim, ko je vlak bežal čez tiste mostičke in struge, je silen nalin sprožil toliko vode, da je bilo več mostov podrtih in proga vlakova na dolgo odnešena. Ta dan ni bilo pod mostom niti kaplje vode.

Pri Senillosi se pa že nekoliko odmakne puščava. Razpeljani kanali že zamakajo novo delano polje, na katerem je zelenela nemška detelja, menda glavni pridelek v tistih krajinah. Bistri Limay je prinesel v deželo življenje, ki vsako leto bolj daleč preganja puščo. Ono leto, ko sem hodil tam okrog, je bilo videti šele kanale, letos so že precej visoko zrastli topoli in se že vidijo nove čakre, ki od tedaj naprej spremljajo železno cesto v večjih ali manjših presledkih. Pa je že tako da ima vsaka stvar svojo dobro in slabo stran. Tako je tudi z reko Limay, ki ima izbornno pitno vodo, a za polje pa nikakor ni tako izdatna kot je ona iz reke Neuquen.

V DEŽELI SLADKEGA VINA

V Neuquenu priklopijo še nekaj voz, nakar jo vlak ubere čez reko Neuquen in že je v Cipoletti, kjer me je čakalo še eno presenčenje. Gorupovi so imeli dobro misel. Zares bi bilo grdo, da bi človek v sadenosni "Gornji dolini" sline cedil po lepem sadju, ki ga gleda skozi okno vlaka iz vseh vrtov, pa so mi prinesli sladko zalogo sлив, s katerimi sem si sladil nadaljnjo pot, ki se je končala malo pred polnočjo v Villi Regini, kjer me je pričakal tamkajšnji župnik, ljubezljiv gospod, ki mi je tudi naslednji dan delal družbo na mojem potu po čakrah.

Naslednje jutro se mi je zahotel sprehoda, kot sem ga kdaj napravil na ljubljanski grad. Prav nad Villo Regino se strmo dviga brdo, na katerem so zgradili malo kapelico. Tja gori sem jo nameril z brevirjem v roki. Ni me motila nevšečna steza, kjer se laporni grušč in prah melje pod nogo in vsiplje v čevelj. Imel sem po dolgem času spet priliko, da stopam v breg in kar prekratka je bila pot. Iz viška je pa krasen razgled na deželo, ki sega vse tja do reke Rio Negro. Dolge vrste topolov kažejo pot kanalom in mejam med čakrami, po katerih je že pričelo mehčati sladko grozdje, ki je v Villi Regini glavni pridelek.

Daleč doli leže čakre naših rojakov. Taka je podoba proti jugu, čez železnico, ki se vije prav na podnožju brda. Ravno tedaj je trudno lezel dolg vlak surove nafte. Iz vasi pa je bilo slišati jutranje veselje, katerega znanilci so petelini. Pokrajina na sever pa ni vredna ne pogleda ne piškavega oreha.

Ob osmih je bila napovedana maša. Prišlo je nekaj naših ljudi. Villa Regina je podeželska vas, kjer v tednu pač ni pričakovati mnogo ljudi k maši. Domači gospod, — doma iz Sev. Italije in zato velik ljubitelj planin in dotedaj neznani občudovalec nepoznanega rajnega gospoda Kastelica, — je na svoj način to, kar je župnik slovenskega podeželja. Dva dni je bil pridno na delu, da bi priklical čim več ljudi k sveti maši in je bil nato žalostno razočaran, ko je bil odziv tako majhen. Saj je obšel skoro vse družine naših ljudi in teh

ni malo, — največ so iz Istre — povsod je vabil, da pride "padre yugoslavo". En dan je bil z njim tudi g. Pernišek... Pa kaj bi se človek hudoval, ko nič ne hasne. Ljudem se pač zdi, da več velja njihovo delo kot blagoslov božji in celo v nedeljo — nimajo časa za svojo dušo.

Kapela je prav vaška. Nekaj suhega cvetja krasi lesene oltarje. Na stranskem oltarju pa pade v oči sv. Izidor, ali bolje rečeno: njegova volička. Njegov kip naj bi ljudi spominjal, da ničesar ne zamudi pri svojem delu tisti, kateri Bogu da, kar je božjega, kakor je znano iz življenja sv. Izidorja, ki je služil za hlapca, da je namesto njega angel oral, ko je šel Izidor k maši... V preroku Izaiju govori Bog: "Vi boste orali in sejali, hrošči in kobilice bodo pa požele, ker ne posvečujete Gospodovega dne. Nič vam ne pomaga zgodaj vstajati, zakaj v bridkosti boste jedli grenek kruh, če ne boste dvigali kvišku vaših misli in src..."

Po maši sva odbrzela z župnikom na obiske. Dolgo je imel skrb za to, da bi ne zmanjkalo nafte za to priliko. Najprej sva se vstavila pri Zoviču, ki je naš rojak iz Istre. Sladko vince se mu je tako priljubilo, da hoče z njim razveseljevati srca celemu svetu, zato je napravil veliko vinarno. Velikanski cementni sodi, ki drže celo jezero vina, se vrste drug za drugim v dveh vrstah. Menda znaša njegova letna producija sedaj kakih 200.000 hl. Pač ni bilo treba ne prositi ne čakati. Tik tak je bila sladka kapljica na mestu in še karkel bi si človek poželel. Tamkaj sem našel tudi g. Božiča, kateri me je v prejšnjih časih spremljal po Villi Regini, dokler je imel službo pri telefonu. Sedaj pa vrši svoje delo in je pri Zoviču ravno tedaj vodil povečevalna dela v vinarni.

Obiskala sva nekaj bolnikov, nekaj naših družin in že je bila ura kosila, katero naju je čakalo pri Fabčiču, kot smo se dogovorili že zjutraj ko so tudi Fabčičevi prišli k maši.

Najpoprej smo se razgledali malo po vzorni čakri, ki ima poleg grozinja in sadja tudi lepo letino detelje, fižla, koruze in... kaj je pa tcle? Gorčica je, "mosata" po argentinsko. Dobili smo seme na poskus in se zdi, da se bo dobro obneslo.

Pozanimal sem se, kako je sedaj z lastninsko pravico na čakrah. Tamkaj je namreč velika zmeda, kajti lastniki so nekatere banke in neka "compania". Ne enega ne drugega od njih ni sram, vreči ven iz hiše, ki jo je siromak napravil, in iz čakre, ki jo je s svojimi žulji zasadil, kljub temu da so skozi dolga leta odrajvali večji del svojega pridelka tistim brezimnim gospodarjem, kateri bi sedaj radi za drag denar prodali lepo obdelane vinograde in vrtove, ki so bili suha in žalostna pušča tedaj, ko so jo izročili v roke kolonu ali najemniku. Dolga je že tista pravda v Villi Regini in pred letom je bilo podobno, da bodo pregnali večino

ljudi, dokler se ni zavzel za brezbrambne prebivalce škof za Rio Negro mons. Nikolaj Esandi. Stopil je v brambo pravic in je dosegel uspehe, kakršnih ni nihče pričakoval in sedaj je menda tista zadeva dokončno rešena v prid najemnikov in kolonov, kateri bodo z malim odplačilom, ki je v njihovi moći, v kratkem lahko postali nesepcrni lastniki sveta v katerega so skozi toliko let vlagali svoj trudni znoj.

Kakor se je zgodilo že tolkokrat in kakor mora biti: tisti, ki imajo na skrbi duše vernikov, so dokazali da jim je tudi njihovega časnega blagostanja mnogo bolj mar, kot pa tistim, ki so zato postavljeni. Škofu Esandiju bi pač po vsej pravici postavili velik spomenik v Villi Regini. Pa ni treba kamenitega, temveč v znamenju hvaležnosti naj bi postavili vredno cerkev, v kateri naj se nato verno zbirajo in prosijo in izprosijo svoj časni in večni blagor.

Polna je bila miza dobrih jedi, polna tudi gostov, ki smo kmalu postalni prav živahni in prav isto veselo razpoloženje smo ponesli tudi k Humru, ki je našemu veselju še priložil. Prinesel je iz svojega hramu nekaj "boljšega". In menda po pravici rečem, da je bilo ne le "dobro" temveč "zelo dobro" in preveč dobro, kajti kar paziti je treba, da človek ne pozabi na vse drugo in potem bi pa tisto veljalo, kar je rekел Slomšek: "Kako bi bilo to grdo, če bi ne znali kam domov"....

Zanimal se je Humar, če sem si kaj ogledal njegovo čakro v Centenario, kjer je starejši sin... Pač sem se peljal tik poleg, toda notri pa nisem stopil, pa res škoda...

Kaj pa vojska, gospod? Ali bomo zmagali?

Zmagali? Še vprašate. Vprašanje ni to? Le tega ne vemo kdaj bo! In tega ne vemo, kdo naših tam doma bo dočakal živ! Takrat boste pa kar domov v Grgar in na Sveti goro pohiteli, ali ne?

En glažek al pa dva, to nam korajžo da...

Bratci veseli vsi... vesel zapojmo mi

od vinca sladkega, kot sonce čistega tlalalalá...

Še župnik nam je pomagal in vsi iz bližnje scseščine so se zbrali in je bilo kot v nedeljo popoldne pod vaško lipo... Mesto lipe je bila — vrba... Nekaj takega veselja v zelenkah moram pa tudi s seboj vzeti, tako sem izrazil željo in se je seveda tako zgodilo. Seveda je tisto veselje že davno pošlo.

SKOZI CHOEL-CHOEL...

Še marsikam sva stopila z župnikom tisto popoldne in zvečer na obisk k rojakom, kateri so vsi želeti, naj bi prišel kdaj v nedeljo in če bo mogoče, bom to ob prilikih tudi napravil. Bomo videli, če bodo v nedeljo kaj bolj kristjani, kot so v delavnik.

Naslednje jutro — sobota — sem kar takoj po maši odhitel na vlak in dalje proti Bahiji. Spet se je ponovila tista poletna zgodba, ko človek Boga hvali, — ne kot tisti farizej "zahvalim Te Gospod, da nisem kot tistile cestninar, grešnik, pijanec..." temveč takole: "zahvalim Te, da nisem kct trebušnik, ki bi se gotovo sevrl, če bi ga takale vrcčina zgrabil..." Vsedel sem se v svoj kot, vzel pero v roke, da si bom zapisal kakše spomine, pa je tako vroče pritiskalo, da se mi je ne le tinta sušila temveč tudi spomin. Treba je bilo nadomestiti spanja, ki ga mi je že nekaj dni manjkalo.

Ko sem se čez čas zdramil, je moje oko obstalo na ljubkem pogledu na reko Rio Negro, ki se tiho vije na južni strani proge nekliko nižje dol. Na desni strani vode se širi prostran algarobov gozd, na levo pa prehaja pokrajina v dvigajočo planjavo, porastlo z nič-vrednim grmičjem, skozi katerega je drvel naš vlak in vsak čas zgrmel čez kako globoko urezano grapo, suho

hudournikovo strugo. Na severni strani železnice pa kmalu pokrajina zaživi. Tamkaj je v delu šircka cesta, po kateri bomo čez kaj let hiteli v Bariloche. Letos delajo traktorji, drugo leto bodo že drveli tam kamijoni.

V Choele-Chael, ki leži v nižini ob reki, ki ima tam tudi velik otok, znan posebno po izborni detelji, ki jo tam v izobilju pridelujejo in tudi po lepem sadju, se vleče železnica precej visoko gori v bregu, od koder smo seveda zmanj iskali pogleda na lepo ravnino posejano z vasmi. Vsega tega ni nikjer. Vidi se samo pusto grmičje. Plodni svet in ctok je skrit za bregom.

Spet smo počnali naprej. Tik ob železnici je speljana cesta. Dobro jo je mahal naš "lukamatija", pa prav tako jo je ubiral po cesti poleg avto, ki je pridrvel za nami. Kot da tekmujeta oba, nam vsem seveda na veliko nevšečnost, kajti avto je dvigal oblak prahu, ki je zajel vso dolžino vlaka in tako smo tekmovali vse naprej in zabavljali na bedastega avtomobilista. Zgodilo se je pač tako, kot se rado dogaja: krivična sodba! Spet sem imel en dokaz več, da ne sme biti človek nagel v obsojanju temveč — v odpuščanju in prizanašanju... Ko smo pred naslednjem postajo zadržali hitrost nas je tisti avto prchitel. Ko je vlak obstal je ves razburjen vstopil mož in se nato ves zadovoljen vsedel in menil "čast Bogu". Mož je zamudil vlak na prejšnji postaji in je nato tekmoval z vlakom, če bi ga mogel dohiteti na naslednji.

Prav taka je bila pokrajina naprej proti Rio Colorado: to se pravi žalostna pušča. Skozi tiste kraje sem se sicer že večkrat vozil, toda nikdar ne po dnevi. To pot sem spoznal, da človek v lepih sanjah vidi mnogo več lepega kot pa nudi budnemu tista dežela, ki čaka iznajditelja, ki naj pričara vodo tja in bo spremenil puščavo v lep raj.

V Rio Colorado smo zgrmeli čez dolg most in široko reko. Od tam naprej se pa že kažejo po nekod lepše pokrajine, ki služijo za žitna polja ali pa tudi za sadovnjake.

Tam nekje na vzhodu pa nas je čakala in pričakala Bahija Blanca. Ko sem izstopil, sem bil takoj sredi rojakov, ki so me, bilo je v soboto zvečer, prijazno pričakali in me spremili na dom k Ferletičevim, kjer je bila že na mestu večerja in nato tudi vesel pomemek. Čakale so me pa tudi razne novice. Pepe, ki mi je bil vsako leto spremljevalc in voznik po Bahiji, si je med tem ustanovil lasten dom. Oženil se je. Karlina mi je predstavila moža, ki je bil ob zadnjem obisku ženin. Novakova Zvonka je tudi med tem stopila pred oltar in si menjala priimek. Ferletičev Nino je dovršil svoje šole — sedaj je že nastavljen kot učitelj v Gral. Lavalle.

PRAŠNI VIHAR

Naslednje jutro sem imel sveto mašo pri salezijancih, kjer se je zbralo nekaj rojakov. Večinoma žive na svojih lastnih domovih, katere sem v nedeljo obiskal. V težki sopari, ki je pritiskala, da je kar dušilo, da so se grmadili težki oblaki, ki so napovedovali nevihto. Pa smo bili kar židane volje, ko smo pokusili posebno kapljico čilskega vina kot spomin Zvonkine svatbe. Kapljica je pač nas razbistrila, nevihte pa ni pregnala. Pa saj bi bilo škoda! Naj se le vlije, ko je vendar taka nemarna suša, da je strah.

Ko bi bilc iz tega kaj vode! je podvomil Novak. Toča nemara, kot ono leto, ko nam je vse zbila. Dežja pa ne bo nič.

Vse bolj so se gnetli oblaki in je vrelo kot v kotlu. Očrnelo je ozračje in grozila je divja nevihta. Toda čas ni čakal, zato smo pohiteli naprej, do Kluna, ki žive nekaj kvader naprej. Sunkoma seje zaganjal veter, vse

niže so težili temni oblaki, vrtinci so dvigali prah, ki je ščemel v oči. Ali se bo sredi dneva stemnilo? Takole je moralno biti onekrati, kadar so Indijanci v nekdanjih časih napadali Bahijo Blanko. Pravijo, da so izrabili take prašne viharje, ki so neredek dogodek v tistem kraju in so prišli ropati v mesto, dobro vedoč, da jih nihče ne bo motil pri njihovem poslu.

Pač je padla kaka kapljica vmes, a le prah in prah je vil vse na okrog in smo se ga rešili šele, ko smo stopili na prekrito dverišče Klunovo, kjer smo čakali kaj bo.

In kaj je bilo? Nič! Kakor je prišlo, tako je šlo. Nevihta se je "razkadila" in suša ter vročina sta pritskali naprej.

Naslednje jutro je bilo treba spet dalje. Stopil sem na vlak, kjer me je čakalo veselo presenečenje.

Hola! Gospod Janez, sem slišal pozdrav, ko sem iskal sedež.

Bil je g. Sulčič, ki se je vračal iz Lago Aluminé. Z njim je bila še druga družba, ki je takoj postala tudi moja družba in smo tako prav družno nadaljevali pot vse do Olavarrije, kjer sem jaz izstopil, da obiščem naše v Lomi Negri.

Ferletičeva mama me je spet oskrbela za nadaljnjo pot s prijetno dišečim zavojem, ki je imel za grlo in želodec vsega potrebnega. Postavili smo si skupno mizo, kjer smo si vse složno delili in v prijetnem razgovoru je bila kar hitro ura, ko smo si podali roke. Mene so pa že čakali spremļevalci za zadnji konček mojega potovanja: veseli Radovec Marko Golobič in ljubezniji Metličan Tone Pezdirc.

CEMENT V KRIZI

Toneta danes ni. Je bil operiran in še ni za na pot, tako sta mi že stara znanca in prijatelja opravičila Štularja, ki je že moj znanec iz davnih časov.

Pa smo družno stopili na vrček piva prav tja, kjer sem imel že znance iz pred tedna, ko sem potoval proti jugu skozi Olavarrijo. Že je pritribil omnibus, ki nas je nato ponesel proti Lomi Negri, kamor bom prihodnjic prišel že po novi cesti, če bodo srečno dokončali lepo delo, katero sedaj vršijo.

In kako je v Lomi Negri?

Sedaj pa ne bom rekel, da vse po starem, je menil Marko. Že v Lomo Negro bomo kmalu po "novem" prišli. Tam je pa marsikaj novega. Slabe so naše novice, zakaj sedaj je tako malo dela.

Prav tisti čas je bil cement v krizi. Cementni industriji so hoteli dvigniti cementu ceno, toda vlada tega ni dopustila. Iz tega je nastal spor, ki je imel za posledico veliko zmedo v stavbeni industriji. Fortobat,

En Loma Negra (Olavarria) tambien hay yugoslavos. He aquí la comisión directiva de la Defensa Nacional Yugoslava.

Znani obrazzi iz Lome Negre, odbor odseka N. O.

lastnik Lome Negre, je imel stotisoč ton cementa na zalogi, a je vstavljal vsako prodajo. Prihajali so kamijoni kdo ve od kcd. Prazni so se vrnili, tovarne so kadile le na en dimnik, dva sta ugasnila. Delavci so imeli komaj nekaj ur dela na teden. V skladiščih pa je leno čakal cement. Grda neprilika je bila to za naše rojake, ki jih je tam kakih 50 zaposlenih.

Druga novica je nova cerkev, za katero so postavili temelj, sedaj pa čakamo, kdaj jo bodo zidali.

Še naslednji dan sem se zamudil v Lomu Negri in obiskal vse rojake, med katerimi sem našel veliko volje za skupno delo. Menda se niso nikjer drugje tako dobro vzeli skupaj rojaki iz cele Jugoslavije, kot v Lomu Negri. Črnogorec Danilo Dražeta je predsednik Narodne obrane, naši fantje so pa odbor. Le to vsi z žalostjo opazujejo, da je v Buenos Airesu vse tako nejasno in da se tvorita dve ločeni skupini. Iz Lome Negre so organizirali tudi rojak v San Jacinto, ki ima tudi nekaj naših ljudi. Vsem je cilj eno: hočemo nazaj Jugoslavijo, katero bodo že znali urediti, da bo prav za narod. Naša naloga je da delamo zato. Nadaljnje delo bodo pa uredili oni sami tam doma in nimamo mi nobene pravice, da bi jim kaj vsilili.

Prekratek je bil dan, zakaj povsod so nas dolgo zadržali in povsod je bila polna miza in tako se je po pravici ponavljala Markotova zdravica: "Bog živi našega gospodarja, ki nam da jest in pit brez dnarja."

Naslednje jutro smo rekli z Bogom in na svodenje.

Še en dober potegljaj, me je čakal do Buenos. Šest ur vlaka je. Žalostni sledovi suše so se kazali na vse strani; vse je prosilo dežja — da, miru in dežja! Dež je že prišel, upajmo, da bomo kmalu tudi mir dočakali.

IZ UPRAVE IN UREDNIŠTVA

Naša revija praznuje letos že svojo desetletnico. Vsak naš nepristranski opazovalec in čitalec mora dati ob tej priliki priznanje tej najbolj razširjeni slovenski publikaciji v Južni Ameriki, ki ima 1300 naročnikov. Prireditev 12. septembra je namenjena tudi proslavi desetletnice in boste zato vse hvaležni bralci tem bolj z veseljem dckazali vašo hvaležnost z vašo vdeležbo. Res je, da smo majhni Slovenci. Pa vkljub temu se lahko ponašamo pred mnogimi večjimi narodi, zakaj niti čehi,

niti Poljaki, niti naši južni bratje in še nebroj drugih narodnih skupin, ki žive v Argentini, niso v stanu pokazati nekaj tako vrednega, kakor je naša lepa kulturno-verska revija. Vzemite si torej za častno dolžnost, da 12 septembra manifestirate v priznanje tega vrednega slovenskega kulturnega dela, ki dela čast tudi vam vsem, ki ste zvesti bralci in naročniki te revije.

Vsak pa naj stori tudi kar mu je mogoče za povečanje naročnikov, da bomo prišli na 2000 naročnikov. Pošljite nam nove naslove.

DOBTKI ZA SREČOLOV NA PRIREDITVI

Vsako leto smo našli mnoge dobre rojake, ki ste nam doprinesli lepe dobitke za srečolov. Prosimo, da pohitite tudi letos. Pošljite dobitke na upravo ali na uredništvo.

NOVA KANONIKA LJUBLJANSKEGA KAPITLJA

"Slovenski dom" poroča, da je sveti oče Pij XII. v posebni buil imenoval dva nova kanonika ljubljanskega stolnega kapitlja. Namesto pokojnega protonotarja kanonika Ivana Sušnika je imenovan župnik Ivan Gogala, uršulinski spiritual France Koretič pa je imenovan za kanonika namesto pokojnega dr. Alojziju Merharju.

La raíz de los males

"Esto has de enseñar y ordenar". "Si alguno enseña de otra manera, y no abraza las saludables palabras o instrucciones de N. S. Jesucristo... es un soberbio orgulloso, que nada sabe, sino que antes bien enloquece o flaquea de cabeza sobre cuestiones y disputas de palabras, de donde se originan envidias, contiendas, blasfemias, siniestras sospechas, altercaciones de hombres de ánimo estragado y privado de la luz de la verdad, que piensan que la piedad es una granjería, o un medio de enriquecerse. ¡Y ciertamente es un gran tesoro la piedad, la cual se contenta con lo que basta para vivir! Porque nada hemos traído a este mundo, y sin duda que tampoco podremos llevárnos nada. Teniendo, pues, que comer, y con que cubrirnos, contentémonos con esto. Porque los que pretenden enriquecerse, caen en tentación, y en el lazo del diablo, y en muchos deseos inútiles y perniciosos, que hunden a los hombres en el abismo de la muerte y de la perdición. Porque raíz de todos los males es la avaricia, de la cual arrastrados algunos, se desviaron de la fe, y se sujetaron ellos mismos a muchas penas y aflicciones..."

A los ricos de este siglo mándales que no sean altivos, ni pongan su confianza en las riquezas caducas, sino en Dios vivo que nos provee de todo abundantemente para nuestro uso; exhortándolos a obrar bien, a enriquecerse de buenas obras, a repartir liberalmente, a comunicar sus bienes, a atesorar un buen fondo para lo venidero, a fin de alcanzar la vida verdadera". (I Tim. VI, 3 - 19).

Bien claras son estas palabras de sabiduría eterna que dirige San Pablo a su discípulo Timoteo. Son una explicación inequívoca de la desgracia en la cual se halla hoy la humanidad. No cabe duda de que la causa de la tragedia actual son las injusticias sociales, opresiones de minorías, espíritu de venganza. Pero todo eso acusa más gravemente todavía a los sabios de este siglo y a los próceres de las naciones, por no haber prestado la debida atención a las palabras del Apóstol que con términos tan cristalizados marcó la avaricia como raíz de todos los males, pues de "la sed del oro" proviene el desequilibrio político, social y económico. Los bienes temporales han fascinado al hombre, que desvió su mirada de las estrellas y la clavó en la tierra. Otra vez volvió a poner en el altar el becerro de oro y otra vez el baile en derredor de su altar se transformó en una cuchillada... ¡Qué acusación y qué condenación! por tener tan claras las enseñanzas eternas, por tenerlas tantas veces comprobadas en la historia; por haberlas despreciado...

No podéis servir a dos señores: a Dios y al mamón (dinero), así lo manifiesta Jesucristo. No se alcanza la dicha con el dinero. Sin conocer el Evangelio se dió cuenta el sabio griego Krates, que echó en el mar sus riquezas diciendo: "Os anegaré para no ser anegado por vosotras". No se puede ser feliz, mientras persiste el apego excesivo a los bienes materiales, como el mejor nadador no puede sostenerse nadando si sostiene atada una piedra pesada.

Una máquina marcha bien sólo mientras cada parte integrante desempeña con perfección su tarea. Una construcción se levanta sólida sólo mientras se trabaja de acuerdo con el plan. Lo mismo sucede en el orden de la vida humana. Mientras los elementos que nos rodean prestan su servicio en la forma correspondiente, se desarrolla la vida normalmente.

EL USO Y EL ABUSO DEL DINERO

He aquí una componente de nuestra existencia: el dinero y los bienes materiales en general. Tienen su papel bien determinado: facilitan al hombre lo que

necesita en el orden material para mantener su vida; le dan la posibilidad de hacer obras buenas.

Mientras se mantiene fija la orientación de la vida, con rumbo hacia la eternidad; mientras se tiene en cuenta que la vida terrenal es tan sólo pasajera, concedida para granjearse méritos para la eterna; mientras todas las cosas terrenas se usan como medio para el fin sobrenatural de la dicha celestial; mientras el dinero y todos los bienes materiales queden subordinados al fin sobrenatural del alma inmortal, cumple el dinero perfectamente con su verdadera misión y resulta un gran medio de bien material y de mérito sobrenatural.

Pero cuando el hombre desvía su mirada de la eternidad descuidando la dicha eterna de su alma, concentrando todos sus esfuerzos en procura del goce sensual para su cuerpo; cuando el bienestar material es considerado como el máximo bien del hombre; cuando la muerte se considera como el fin de la existencia y por ende es temida como el mal más fatal: entonces sube el dinero sobre el trono y el hombre que se negó de creer, servir y amar a Dios, de quien tiene prometida la dicha eterna, se postra delante el becerro de oro; las pasiones, que sólo la esperanza de la dicha eterna puede frenar y ennobecer, no tardan en llevar al hombre a los crímenes más horribles que pronto lo convierten en la bestia más cruenta.

¡Esclavo en vez de ser dueño de su propiedad sucumbe el hombre a la maldición del oro!

Mientras uno queda señor de sus bienes dándoles la importancia limitada que les corresponde, teniendo debidamente frenadas sus aspiraciones materiales, aunque siendo pobre, es rico. Tiene pocos deseos, que, con lo poco que tiene, puede atender. Es así que un pobre creyente y sobrio es feliz. Pero cuando las riquezas ocupan el corazón y la cabeza, subyugando al hombre y ocupando el sitio de Dios, todas las riquezas, por más grandes que fueran, no pueden proporcionar ni dicha ni siquiera paz. El más rico idolatrando sus tesoros resulta un desgraciado, pues la dicha no se mide con los millones, ya que cuanto más se tiene, tanto más se desea... Feliz es aquel que ve cumplidos sus deseos. Cuanto menos desea uno, tanto más feliz es; cuanto menos precisa, tanto más dichoso. Así Francisco, hijo del rico comerciante Bernardone, fué un eterno descontento por no poder satisfacer nunca todos sus caprichos, pero más tarde, cuando llegó a ser — "San" — Francisco, desposado con la Pobreza, fué modelo de alegría, llamado el santo riente, que con su ejemplo de renunciación total, entusiasmó a millares de jóvenes para buscar la dicha en la santa pobreza e impulsó a millones a buscar la felicidad verdadera en la reducción de sus deseos materiales inútiles y vanos y dirigir sus esfuerzos a alcanzar la dicha eterna de su alma.

NO HAY QUE DESCUIDAR

Cierto que los bienes materiales son necesarios para la vida en el mundo. Por lo tanto es necesario dedicarles ciertas atenciones, pero, con todo, un verdadero cristiano jamás ha de olvidar las palabras de Jesucristo: "Buscad primero el reino de los Cielos y lo demás se os dará por añadidura. Para qué sirve ganar todo el mundo y perder su alma".

Dios nos ha dado el cuerpo, la salud, ciertos talentos; nos ha colocado en un determinado ambiente. Nadie ha recibido, lo poco o lo mucho con que Dios lo ha regalado, como propiedad absoluta, sino como capital con el cual obrar para el bien de su alma y

de su cuerpo, para hacer bien al prójimo y dar la gloria a Dios. Algun día cada cual tendrá que presentarse ante el trono de su Juez eterno para dar cuentas de su vida, del uso de lo recibido. Bien claras son las palabras de Jesucristo sobre eso. A quien recibió más se le exigirá más, a quien se dió menos, menos se le pedirá.

Si será condenado el haragán que guardó escondido su talento, en lugar de obrar con él ¿qué ha de esperar aquél que quiso defraudar a Dios, al disponer fuera y hasta contra la voluntad de Dios, de lo que de Él tenía prestado?

He aquí la palabra de Jesucristo:

"El reino de los cielos se parece al señor que, al partir, entregó sus bienes a sus empleados. A uno dió cinco talentos, a otro dos y al otro uno; a cada uno según su capacidad. El que recibió cinco talentos se fué a negociar con ellos y ganó otros cinco. Asimismo aquel que había recibido dos. Mas el que tenía uno, cavó en la tierra y escondió allí el dinero. Después de mucho regresó el señor. Primero se presentó aquel de cinco talentos: "He aquí otros cinco que he ganado". Lo alabó el señor: "Porque fuiste fiel en lo poco te daré lo mucho. Entra en el gozo de tu señor". Lo mismo fué con aquel de dos talentos.

Último llega el de un talento: "Señor, sé que eres un hombre de recia condición; siegas donde no sembraste y allegás donde no esparciste. Temiendo perderlo escondí tu talento. Aquí tienes lo que es tuyo" . . . Y el señor: "¡Siervo malo y perezoso! A pesar de conocer mi rigor no llevaste mi dinero ni siquiera al banco, que viniendo yo hubiera recibido con los réditos lo que es mío. Quitadle pues el talento y dadlo a aquel que tiene diez . . . y al siervo inútil echadlo a las tinieblas . . .".

Este ejemplo nos presenta claramente la obligación absoluta, de hacer productivo todo cuanto hemos recibido del Señor, ya que lo reclamará todo con creces. Con la cantidad de lo recibido crece la gravedad de la cuenta. Por eso amenaza Jesús cuatro veces: "Ay de los ricos" . . . No porque la riqueza sea en sí una desgracia, sino porque a muchísimos hace ciegos y sordos para la salvación de su alma, para las necesidades del prójimo, y para la gloria de Dios. Porque en lugar de disponer de su propiedad como dueños, se hacen sus esclavos.

EL USO DE LOS BIENES

se resune en estas normas: 1. Deben proporcionar lo que se necesita para la vida. Para ser feliz hay que reducir al mínimo los deseos y caprichos. (Más feliz fué el sabio Diógenes "sin camisa" que el poderoso monarca Felipe).

2. No angustiarse por lo que a uno le falta y el vecino tiene, sino más bien recordar a los muchísimos que carecen de lo que uno tiene.

3. Con el dinero hay que granjearse amigos que serán defensores ante el tribunal eterno. Aunque el cielo no se puede comprar con el dinero, pues aunque "nada hemos traído a este mundo ni nada llevaremos de acá" tienen los ricos la posibilidad de practicar las obras de caridad, con las cuales truecan sus bienes perecederos por los méritos inmortales.

4. ¡Que no sepa la izquierda lo que está haciendo la mano derecha! Las obras de caridad que se hacen por vanidad, con la intención de ser vistas y alabadas por la gente, pierden la mayor parte de su valor sobrenatural. Hay que hacerlo por amor de Dios y sin ostentación, y el Padre Celestial, que ve en lo oculto, lo premiará.

5. Hay que ser prudente en las obras de caridad, pues hoy día hay muchísimos que abusan de la bon-

Nekje na Dolenjskem.

Las faenas campesinas en Eslovenia. ¡Ganarás el pan con el sudor de tu frente! He aquí el modo tranquilo de ganarse la vida sin arriesgar la dicha eterna.

dad de los "zonzos". En general piden públicamente limosna los más sinvergüenzas y los más indignos de ser socorridos, mientras los pobres de Dios quedan humildemente escondidos. Hay que buscar a los verdaderos pobres, a quienes la caridad cristiana debe ayudar. Quizás viven a la vuelta de nuestra casa. No tardaremos en descubrirlos si lo deseamos. Ya veremos algún niño hambriento y harapiento que nos indicará el camino. Mejor todavía haremos ayudando a la "Conferencia Vicentina" que funciona en la parroquia y siempre tiene más necesitados que recursos.

6. No arrepentirse nunca de lo que se ha dado. El mérito de la obra no depende del que recibe sino de la intención que animaba al cumplir el acto de caridad. No importa si es un haragán, un perdido, un estafador . . . Si se hizo por amor a Jesús, a Él se ha prestado, de Él se tendrá segura recompensa. Al darse cuenta de que abusaron de la generosidad, aprovecharlo para reflexionar, si uno mismo no es alguna vez ingrato para con Dios, de Quien mucho recibimos, poco agradecemos y cuántas veces abusamos.

7. Dios ama al dador alegre. No retirar con la izquierda lo que se da con la derecha. Por eso no acompañar nunca con reproches lo que se da, pues "no todo es lo que se da, sino también el gesto con que se da". Cuánto le cuesta a un pobre humilde pedir, porque no quiere molestar y le da vergüenza! Ayudémosle, pues, con un gesto alegre y recibiremos más nosotros que el pobre a quien beneficiamos. No dejemos, pues, de endulzar el amargo pan del misterioso con la palabra amable y confortadora.

8. No envidiar al que tiene más, pues a "quien ha recibido más, más se le exigirá", de modo que, para la cuenta final, nada le aprovechará, sino que a muchos les perjudicará.

9. ¡Todo lo recibimos y nada tenemos nuestro, propio! Dios ha sido generoso con nosotros. No ser, pues mezquinos con Él. A Él le corresponden también dignos santuarios en los cuales el alma más fácilmente se eleva hacia las alturas. El culto y la sustentación de los templos cuesta. Contribuyamos generosamente y hagamoslo por amor a Jesús cuya gloria anuncian los santuarios.

10. Con la misma medida con la cual midiereis, seréis medidos. Ser pues nobles al dar, generosos con el prójimo necesitado. ¡No escatimar si la condición lo permite. No olvidar que "Dios no quiere ser superado en la generosidad".

11. Pero tampoco ser derrochador, pues la caridad tiene que ser ordenada. Primero son las necesidades de la propia familia, luego los demás. Primero la justicia, luego la caridad.

12. Tener bien medidas las cuentas de las entradas y de los gastos, para que no llegue la familia, por vuestra vivienda, a encontrarse en apuros. Pues aunque hay que cuidarse bien para no hacerse esclavo del dinero, no hay que olvidarse que el dinero puede servir de llave para el cielo y es un digno regalo de Dios, si se recibe y usa dignamente.

NEKAJ ZA STARIŠE

VREDNOST DELA.

Človek je ustvarjen za delo. "Zasadil je Bog za človeka prelep vrt... Na ta vrt je postavil Adama, da bi ga obdeloval v svoje veselje..." V raju je človek delal z veseljem; delo mu je bilo za razvedrilo. Po gremu je prišla kazen, ki je bila tudi v tem, da je delo postalo človeku muka: "V potu svojega obraza boš jedel kruh." Ženi je pa Gospod Bog še posebej napolnil trpljenje v družini: "Mnogo boš trpela s svojimi otroki."

Kljub temu pa mora vzgaja delo prikupiti že mladim duševnim in telesnim delavcem. To ne bo težko, če gledamo predvsem na vzvišeni zgled božjega Učenika, ki je delo posvetil s svojimi lastnimi rokami, ter je tako s svojim zgledom potrdil, kar je z besedo učil. Rad je govoril o delu zlasti v prilikah. (Delavci v vinogradu. — Gospod, ki je šel na tuje in dal svojim hlapcem denarja, da so kupčeval...) Jezus je sam pomagal svojem redniku Jožefu v delavnici do 30. leta; nato je pa neumorno učil in ljudem dobrte delil. Za svoje sotrudnike je sprejel može iz delavskega stanu; rednik njegov je bil rokodel; mati mu je bila preprosta Devica, ki je pridno delala in gospodinjila, dasi je bila kraljevega rodu.

Zakaj zahteva Bog dela od nas? Že prej smo rekli, da je človek ustvarjen za delo. "Človek je rojen za delo, kakor ptica za letanje." (Job. 5, 7.) Delo, če ni pretirano, marveč umerjeno in modro razdeljeno, utrujuje zdravje, pa nas odvrača tudi od hudega. Kdor je veden, priden in marljiv za delo, nima časa, da bi ga motile grešne misli ali želje. "Diabolus non tentat, nisi otosum" — toko so nam pripovedovali modri vzgojitelji. — "Satan dela skušnjave samo lenuhu". Odtocd pregovor: "Lenoba — vseh grdob grdoba." Modri Salomon nas pošilja k mravlji, ko nas svari pred lenobo: "Pojdi k mravlji, lenuh, in oglej si njena pota ter uči se modrosti. Mravlja nima vodnika, ne učenika, ne zapovednika, pa vendar si pripravlja poleti živež, in brano nabira ob žetvi."

Delo podeli človeku nekako plemstvo. Pri delu se

vadimo v premagovanju samega sebe, v potrežljivosti, v ljubezni do bližnjega. Mladina naj bo starosti primerno kolikor moči zaposlena, da se privadi delu in pridnosti. Oddiha in razvedrila vsekakor več potrebuje nego odrasli; a kratko pa večkratno razvedrilo naj bo obenem pohvala in plačilo za pridno učenje in za pomoč pri lahkih ročnih in telesnih delih. Če si otrok sam lahko osnaži obleko in obutev, čemu vse to prepuščati služičadi! Če ima mati pri snaženju v kuhinji preveč posla, zakaj bi za tako delo ne prijela tudi deklica, ki hčce biti enkrat sama gospodinja! In na vrtu, na polju! Koliko lahkega, razvedrilnega in zdravega dela tudi za mladino! Gojiti in negovati cvetice naj se nauče ne le deklice, marveč tudi fantiči že v zgodnji mladosti. To je plemenito, pa tudi zelo razvedrilno opravilo!

Ženske večinoma opravljajo bolj lahka dela; a tudi drobna domača dela imajo v gospodinjstvu veelvažno vlogo. Zunanja snažnost, točnost, red v hiši in v kuhinji veča in urejuje družinsko srečo ter zadovoljnost; dcseza, da je dom priljubljeno ognjišče tudi gospodarju; hkrati je pa zunanja čistoča in snaga dostikrat znak notranje lepote, ki naj krasiti vsako gospodinjo.

**

Pri vsem delu in pridnosti, pri vseh obilih opravilih pa ne smemo pozabiti — kar se tako rado zgodi — na delo za zveličanje svoje duše. Če se kdo še tako trudi in peha, mu to ne bo veliko koristilo, ako zraven pozablja na delo za dušo. "Kaj pcamaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi."

Da bom ob številnih bremenih ter ob neprestani zaposlenosti koristili tudi duši, (ne pozabimo na lahek pripomoček, ki z njim takorekoč zlatimo tudi preprosta stanovska opravila. Ta pomoček nam je na razpolago v dobrem namenu, ki spremeni vsa naša dela (če le niso slaba in če smo sami v stanu posvečajoče milosti) v zaslruženje pri Bogu.

Komur ravno ni sile, da bi si moral s trudom in znojem služiti vsakdanji kruh, naj se pa prostovoljno žrtvuje za blagor bližnjega tako, da sodeluje v dobrodelnih društvih, ali da kakoržečoli lajša bedo bližnjemu.

(Nadaljevanje)

Častiti gospod Hladnik! La Paz, 10. VI. 1943.

Gotovo ste radovedni kako in kje sem, pa Vas srčno rad zadovolim, potem ko ste me Vi, skupno z vašimi rojaki, s toljimi in tako lepimi sprehodi ter prazniki počastili v Buenos Airesu.

Prebivam v tem glavnem bolivijskem mestu že od 8. aprila. štiri dni in štiri noči je trajala, hvala Bogu, do konca srečna vožnja, od Buenos Airesa do tukaj. Deloma je bila zanimiva, posebno preden smo prišli do bolivijske meje, ker, sedesa, je bilo marsikdaj precej lepih dežel za videti; deloma pa je bila tudi dolgočasna, posebno ko smo zapustili Argentino, kajti jmeni smo pred sabo samo gole gore in neskončne bolivijske puščave. Čeravno smo imeli spalne vozove, smo spali malo, radi neprestanega vlakovega gibanja in ustavljanja in spet naprej premikanja. Že si lahko predstavljate, da sem precej truden dospel v La Paz, tembolj ker me je cela zadnja dva dneva, vsled 4000 meterske višine, glava bolela, četudi ne premočno, toda 24 ur po prihodu so vse nadlege minule.

In zdaj? Zdaj pa že bežim, skačem in se veselim kot ptič na drevesu. Počutim se čisto zdravega, še bolj kot v čile. Sreč mi prav dobro bije, pa tudi v obrazu sem bolj rdeč kakor v Santiago. Saj do zdaj mi vse kaže, da bom dobro prebil moja leta v tej 3701 m višini,

Ko smo pa dospeli v La Paz, nismo takoj šli v določeno nam Semenišče, ampak v naš tukajšnji salezijanski zavod in sele

4. maja smo se preselili.

Predmeti, ki jih poučujem, so sledeči: Latinščina v 2, 3 in 4 razredu humanistične šole, in Sveti pismo v prvem razredu

Na Avellanedi: č. g. Sočak na obisku med rojaki.

Sedaj je v Bolivijsi.

LA PAGINA PARA LA JOVEN

La próxima reunión se realizará el 22 de Agosto en Paz Soldán 4924, a las 15.

Se realizó en julio la gran asamblea de la joven católica en La Plata. También nosotras nos entusiasmamos con esta manifestación de la juventud femenina, gracias a las palabras calurosas de la Sra. Haidée Guerra. Nos decidimos unas cuantas a tomar parte en la asamblea, pero por causas ajens a nuestra voluntad no pudimos realizar nuestro deseo, unas por enfermedad, otras por no permitirnos otras obligaciones. A la Sra. Guerra agradecemos sinceramente su atención que ya repetidas veces nos ha prestado.

Actualmente estamos ocupadas en la organización del gran festival artístico anual de "La Vida Espiritual", que los lectores y amigos de esta revista organizan todos los años en beneficio de ella. Invitamos a todas las compañeras para que nos presten apoyo para este trabajo y que hagan propaganda para el festival que da he realizarse el 12 de Septiembre a las 15 en el salón San José, Azcuénaga 164.

Mucho agradeceremos también los premios para la rifa.

El Círculo tiene a disposición de las interesadas muy hermosos libros.

Las socias que tienen algún libro no tarden en devolverlo. A las que disponen de alguno útil para las jóvenes, les pedimos que lo pongan a disposición del Círculo.

NEKAJ ZA MLADENKE

Med mnogoterimi opravki komaj najdejo naša dekleta čaša, da se zberejo na sestankih. 4. jul. so se zbrale v lepem številu in se porazgovorile o dekliškem zborovanju, ki so ga nekatere žezele obiskati. Žal so dekliški dnevi minili brez njih, ker so bile razne ovire, ki so vdeležbo onemogočile, tistim, ki so se zato določile.

Razgovorile so se dekleta tudi o sodelovanju na prireditvi ki se bo vršila 12. septembra v prid "Duhovnega Življenja".

bogoslovja, predmeti, ki so se mi že od mladih let donadli.

Število naših dijakov bogoslovcev in modroslovcev, skupno, je samo 9 do zdaj; toda nekateri še morejo priti; manjših dijakov je pa 36. Vsi so zelo ubogljivi, ampak zelo počasni in leni za učenje. Prav zadovoljni so z nami salezijanci. Neki modroslovec, v pismu, ki ga je napisal svoji družini, je med drugimi rečmi izrekel tudi sledeče besede: "Končno nam je Bog poslal dobrih predstojnikov." In hvala Bogu, če je res tako. Mi nismo hrepeli po tem semenišču, ubogali smo samo našega najvišjega cerkvenega predstojnika, Papeža Pija XII., ki je tako sklenil z nami. Papežev poslanec, g. škof, župniki, družbe, predsednik Bolivije z nekaterimi svojimi ministri; redovniki; vsi so nas prav dobro sprejeli in čestitali, in bili v našem "Colegio Don Bosco" na konsilu 24. maja, na dan Marije Pomocnice; pri nas v semenišču pa na dan Gospodovega Vnebohoda, 3. junija.

Naše podnebje v La Paz: dnevi, in tudi noči, so večinoma krasno lepi; toda tudi mraz se precej čuti, radi ne majhne višine, posebno zjutraj, preden nas sonce pozdravi, in zvečer, ko se posluvi od nas.

Najvdanejše mi pozdravite vse vaše in moje drage rojake, posebno pa gg. Zmeta, Kisilaka, Herr-a, Ivaničeve in Oslajevo družino, gg. Gomboca, Žlebjča, Števaneca, Rožmana, Krena itd. in društvo "Slovenska Krajina".

Pišta Sočak

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE
Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA
ŠTEFAN LIPČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

Dekleta bodo sodelovale z igrico in še nekaterimi nastopi ter s prodajo srečk za srečolov.

Prosimo tudi druge naše mladenke, da se tudi one kaj potrudijo za sodelovanje na tej prireditvi. Dobite nam kaj dobitkov za srečolov.

Krožek ima na razpolago za mladenke nekaj prav lepih knjig. Opozarjam tiste članice, ki imajo kako krožkovo knjigo, da jo prinesejo nazaj in si prosijo drugo. Tiste knjige, ki so nevezane, vrnite, da se bodo vezale.

Prihodnji redni skupni sestanek se vrši 22. avgusta ob 15 uri na Paz Soldán 4924.

*

No se consigue la dicha siguiendo las inclinaciones de la naturaleza, buscando siempre y en todas partes el placer, evitando diligentemente toda privación corporal, todo esfuerzo, toda fatiga y aún la misma experiencia demuestra que, obrando así, no se logra sino aumentar la desdicha, puesto que va perdiéndose toda energía, hácese uno impotente y cae bajo la esclavitud de los instintos y de las pasiones, que se muestran más exigentes a medida que se va cediendo ante ellas.

La verdadera felicidad, digna de este nombre, digna del cristiano, exige como primera y esencial condición el respeto al orden, el imperio del espíritu sobre el cuerpo y los sentidos, el dominio de la razón sobre los apetitos.

Pero este imperio no llega a establecerse sino con el combate, exige esfuerzos, y estos piden sacrificio.

El hombre feliz, en el sentido más alto y envidiable es aquél que, practicando con generosidad este esfuerzo, consigue establecer el orden y logra en sí mismo el imperio del espíritu, hasta el punto de no obedecer sino a la verdad y al bien.

MOLITEV

Daj mi, Gospod, peruti, da preletim morjá širine trpečim vsem olajšat bolečine.

Ustavil, kako rad, prekruti bi bratomorni strašni boj, da rešim suženjstva predobri narod svoj.

In stopil bi od vrat do vrat in zdravil težke rane od hudobije bratom vsem zadane.

O! Da Slovan Slovanu brat postal bi vsaj, bi vse uverjal, Apostolov bi naših željo širjal.

Kaj ubogi črv človeški
narekoval bi Tebi in Previdnosti,
Modrosti Tvoji večni uma svojega poti?
Nad vse Ti vodiš modro, Gospodar nebeški,
dogodkov celega sveta razvoj,
ki ga je Um od vekov jím odločil Tvoj.

Odpusti nam, Gospod, želje človeško slepe, svetne,
Svetosti Tvoje misli te nevreč ne!

Napravi nas, o Bog, sveteje vse,
pred Te stopiti še vrednejše vse,
da dvigati bi mogli dan na dan
v prošnji preiskreni Križanega,
od greha našega ponižanega.

S Teboj borilj vsi se bomo dan na dan,
da usmiliš naroda se križanega,
da dvigneš zopet k Sebi ga, ponižanega,
in s Križem Sinovim si bomo pomagali
in s Križem Sinovim Te bomo premagali,
da boš olajšal, da boš okrajšal
trpljenje to prebridko celega sveta.

David Doktorič

Zadružništvo na Goriškem

(Nadaljevanje)

OBNOVITEV NAŠE DEŽELE: Vedno večje težave prihajajo na dan. Ljudstvo po večini ne ve, pri čem da je. Operati, konkordati, homologati — to so reči, ki delajo tudi najbolj prebrisanim ljudem veliko težav. Kaj je to, operat? To je tista na videz nedolžna cenitev vojne škode, ki se mčra vložiti pri politični oblasti. Ta jo odobri, oziroma se pogodi z vojnim oškodovancem za izplačilo gotove svote, ki se določi potom "konkordata". Ko bo pristojna oblast konečno določila znesek, ki pritiče vojnemu oškodovancu, izvršila bo to s "homologatom". Iz vsega sledi 1.) da v cenitvi in tudi v konkordatu določena svota ne bo v vseh slučajih enaka konečno odločeni v homologatu! 2.) da morajo biti naši vojni oškodovanci radi tega silno previdni v podpisovanju pooblastil ("prokur"). Pisec tega je sam videl sledeče slučaje: Podjetnik X. Y. se je ponudil, da sezida oškodovancu hišo v čim krajšem času proti podpisu neke "prokure". Mož, vesel, da pride kmalu pod lastno streho, podpiše. Čez nekaj mesecov se izkaže, da mu pritiče kakih 10.000 lir manj na podlagi konkordata. Tuji podjetnik se za to razliko vknjiži, saj ima "prokuro" v rokah, ki mu daje to pravico. In kdo je tepen? Naš vojni oškodovanec. Vzemite še silno nestalno vrednost denarja in pride do utemeljene domneve, da celo premoženje našega prijatelja čez nekaj let morda ne bo vredno deset tisoč lir. Kako se bo rešil vknjižbe? Ostaneta mu le Macedonija ali Amerika. Videl sem, kako silijo našega človeka, naj podpiše menice (cambiale) "in bianco", to je neizpolnjene. Ali ne veste, kaj to pomeni? Imel sem v rokah razne nesrečne proture, pooblastila, ki so jih naši ljudje v svoji nevednosti podpisali laškim odvetnikom in podjetnikom, pa strah me je bodočnosti. Koliko naših kmetij bo na ta način uničenih, koliko naših ljudi bo nesrečnih? Bodite vendar oprezni! Predno podpišete tako važne dokumente, posvetujte se s pometnim, v takih rečeh izvirjenim domaćim človekom! Imamo vendar še nekaj vestnih odvetnikov, imamo domače poštene podjetnike, imamo slednjič domače stavbne zadruge. Pravite: Kaj bodo ti reveži! Prepočasi delajo, denarja nimajo, laški podjetniki so bolj prebrisani, znajo vse drugače. A jaz Ti pravim: Rajši stanujem v mali hišici, dograjeni pošteno po domači tvrdki, v hišici, ki bo prav gotovo moja, nego v palači, ki jo je sezidal priliznjeni tujec, ne vem s čigavim denarjem, in iz katere Te bodo čez leto pognali v neznani svet! Ni vse zlató, kar se sveti! Ne verujte vsaki sladki besedi! —

*

Kdor je imel takrat vpogled v obnovitveno delovanje na Goriškem, ve, da nisem prav nič pretiraval. A takrat še nisem mogel predvideti, kar se je kasneje v resnici zgodilo.

Italijanska vlada je navsezadnje vojno odškodnino likvidirala na način, da so si banke polnile blagajne in da je bil vojni oškodovanec še bolj udarjen. Ko so oblasti po dolgem zavlačevanju, odtrgovanjem in slepomisenu oškodovancu slednjič priznale določeno odškodnino, je zakladno ministrstvu odločilo, da se plača odškodnina v zakladnih papirjih, ki so takoj po izdanju izgubili 10 in več odstotkov. Če je toraj mož imel prejeti pri konečni likvidaciji stotisoč lir, je na teh državnih papirjih pri prodaji izgubil najmanj svojih deset tisoč. Redki naši ljudje so bili toliko previdni, da so s takimi eventualnostmi računali. Radi tega je po Goriškem po končanih obnovitvenih delih v marsikateri hiši zavladala poprej neznašna skrb, če ni še celo zapel boben.

NOVO ŽIVLJENJE

Sedaj pa nazaj k naši Zadružni zvezi. Videli smo, kako smo slednjič vendar po težkih naporih in mnogem trudu uredili njeni gospodarsko stanje. Čeprav medtem nikakor nismo zanemarjali raznih drugih vprašanj, je vendar naše

delo doseglo svoj največji razmah, ko je bil ves denar že izmenjan.

Zaupanje v naše zadruge je kmalu tako zrastlo, da se je precej povečal tudi dotok prihrankov naših ljudi v domače posojilnice in včasih smo morali dobro preudarjati, kam z našim odvišnim denarjem.

Tudi take starejše zadruge, ki so še dremale, so z novim zaletom obnovile svoje delovanje.

Kakor sem zgoraj omenil, je problem vojne odškodnine povzročil ustanavljanje čisto novih zadružnih oblik, stavbnih in obnovitvenih zadrug. Od teh so prišle skoro vse važnejše in zdrave pod vpliv naše zvez. Strogo nadzorovanje njihovega poslovanja je preprečilo marsikatero polomijo in kdor je takrat poslušal nasvete in opozorila, ki so izhajala iz zvezinega kroga, se kosneje gotovo ni kesal tako kot mnogi, ki so tujim lažizadragam in raznim posredovalcem preveč zaupali. Naša zveza je bila skozi zastopana tudi v Odboru vojnih oškodovancev, ki je Goriški rešil lepe milijone.

Izrednega pomena je postal zvezin blagovni oddelek. Kredit, ki ga je uživala naša ustanova, nam je omogočil nakupovanje vseh potrebščin iz prvih virov in na debelo. Po Goriškem, Tržaškem, Notranjskem in Istri je Zveza razposljal leta za letom na tisoče vagonov modre galice, žvepla, superfosfata, solitra in raznih drugih potrebščin. Dobavitelji Zvezze so bile največje znane italijanske tvrdke, med njimi "Montecatini". Kupili smo tudi deleže neke tovarne umetnih gnojil, kar nam je omogočilo, da smo svojim odjemalcem dajali blago po najnižjih konkurenčnih cenah. Vodila sta ta oddelek dva inženirja agronomije. Prevzela sta tudi preskrbovanje naših kmetov s potrebnimi semeni. Tako smo nekaj let zaporedom uvažali semenski krompir, uredili izmeno semenskega žita in iskali izboljšanje ajde itd.

LEPO SE JE ZAČELO RAZVIJATI MLEKARSTVO.

Zveza je posredovala pri oddaji mleka, masla in sira. Kakor je naraščalo povpraševanje, se je ustanavljalo tudi čedalje več novih mlekarskih zadrug. Zveza jim je po potrebi trga odrejevala delo. Naš blagovni oddelek je po svojih dveh strokovnjakih skrbel, da so bile vse naše mlekarne preskrbljene z najprimernejšimi in napomodernejšimi stroji in s potrebnou opravo. Kako je bilo zvezino delovanje važno in resno, dokazuje dejstvo, da so tržaške Delavske Zadruge iskale trgovsko zvezo z nami. Delavske zadruge so imele takrat okrog 40.000 članov in številne podružnice ne samo v Trstu in okolici nego po vsej goriški Furlaniji. Sklenile so z nami pogodbo za odjemanje mleka, masla in sira od naših članic. Dva naša kamiona sta se vrstila, da sta oskrbovala redno prevzemanje blaga od naših članic in njegovo dostavljanje našim odjemalcem.

Od kreditnih zadrug se je zahtevala absolutna disciplina. Nalagati so smeles svoje denarje samo pri Zvezzi in to iz zelo važnih razlogov. Na denarnem trgu se je takrat mnogo špekularilo in razne sumljive banke so ponujale visoke obresti, da bi prišle do denarja. Voditelji podeželskih zadrug so nam v svoji priprosti očitali to našo strogost. Lahko razumljivo je, da bi bili rajši prejemali osem, deset ali še več odstotkov obresti kakor pa samo štiri, pet in v izrednih slučajih šest odstotkov, kakor jih je plačevala Zveza. Šele ko je neka taka banka propadla, so ljudje sprevideli, da je bila naša denarna politika pravilna. Odločno smo se držali yes čas enotne obrestne mere, strogo sledič načelom zadružništva, in sicer za redne vloge 4% in za posojila 6%. V izrednih slučajih je Zveza dovoljevala izjeme po sklepu načelstva. Da je to naše trdno stališče imelo na splošni denarni trg cele dežele blagodejen vpliv, je jasno in prav tako naarvno je, da bančnim špekulantom to ni moglo biti povsem po volji. Tudi to je bil eden izmed činiteljev, ki je pospešil smrtno obsodbo naše Zvezze. Saj so bili vsaj italijanski zastopniki kapitalizma v naši deželi vsi pristaši fašizma.

(Dalje sledi)

Traducción de
DARINKA ČEHOVIN

BAJO EL SOL LIBRE

F.S. FINÉBAR

DECIMOSEPTIMO CAPITULO

Las compañías que maniobraron delante de Teodora fueron convidadas con vino. Iztok no probó la bebida, huyó de la gritería de los cuarteles, montó su caballo y se dirigió a su casa.

Iba pensativo sobre su pequeño caballo negro. Las casas corrían a su lado y en los foros se inclinaban hacia él los altos obeliscos de entre la multitud se levantaba el grito: "¡Iztok! ¡Iztok!" Lo detenía la gente que paseaba para sajurar al vencedor del hipódromo. Pero Iztok galopaba, no oía los gritos, no veía las miradas amistosas. Con él iba el alma de Irene y sus ojos le sonreían, habían brillado cuando, al despedirse, pudo besar su mano.

"¡Como te amo, Irene!" murmuró en esloveno, cuando inclinó su cabeza sobre su mano. Y sintió como tembló levemente la mano, cuando la tocó con sus ardientes labios; su alma comprendió que en medio de los bosques, al otro lado del Danubio, Irene hubiera apoyado su cabeza sobre su pecho y hubiera escuchado sus canciones en medio de los trigales, por los que se paseaba la bella Devana. Pero aquí, en medio de la sociedad tirana, donde pisoteaban la cabeza del bárbaro, donde creían en otros dioses, donde se divertían poniendo cepos y cadenas a las manos de los patriarcas, aquí Irene no debía apoyarse sobre su pecho. Pero algo brilló en su alma. ¡Qué admirable idea! ¿Cómo no lo había pensado antes? ¡Cuando se iría, llevaría a Irene con él!

Se sorprendió de sí mismo. No conocía su origen, la vió apenas por tercera vez, al lado de la emperatriz, pero ni por un segundo dudó de que Irene iría con él al campamento esloveno, que esos claros ojos pensaban en el sereno, libre cielo, de donde soplaban sobre ella desde su nacimiento la celestial nodriza.

Joven y ardiente, no pensó más en si la tierna cortesana quisiera montar a caballo, para huir con él por el peligroso Hema, dormir de noche bajo el cielo misericordioso, donde en vez del suave Propontide aullarían los lobos, gruñirían los jabalíes sus nocturnales, adormecedoras canciones. No lo pensó. Tal como era firme su propósito de volver a su casa y regresar luego con los suyos hasta las cercanías de Bizancio, así lo era el de llevar consigo al hogar de Liubíniza y de su padre Svarun a la cortesana Irene.

Apuró al caballito, más rápido golpearon el granito las herraduras y bien pronto llegó al patio de la casa de Epafrodit.

Un esclavo tomó las bridas, Iztok se dirigió alegremente hacia las habitaciones.

Descubrió a Epafrodit en medio del huerto, que en una hamaca de seda tendida entre dos quitasoles de la isla de Qios, se refrescaba, satisfecho, en la nocturna brisa que soplaban del mar.

Iztok se dirigió directamente hacia él. Cuando estuvo alejado unos cinco pasos, dobló la cabeza y la rodilla y saludó en griego, como se lo había enseñado Kasandro.

Si algún otro hubiera interrumpido a Epafrodit en la maquinación de sus planes comerciales, lo hubieran prendido

los esclavos, que estaban escondidos detrás de las florecidas acacias. Pero el griego amaba a Iztok. El verdadero comerciante en cuerpo y alma no olvidaba que ahora se hamacaría algún otro en su huerto, alguien que no era él contaría sus monedas de oro, si Iztok no hubiera echado a rodar los proyectos de Túnus.

Los pequeños ojos del griego brillaron a la luz de la luna y se pasearon por el hermoso oficial.

"¡Salud, Iztok! ¿Qué novedades hay, centurio?"

Iztok se acercó, se sentó en el pasto, a los pies de Epafrodit, y lo miró confiadamente, como un hijo, en los ojos.

"¡Mi preclaro señor, hoy nuevamente triunfó sobre Azbad!"

Al griego se le ensombreció la frente, se inclinó hacia adelante y le dijo:

"¿A Azbad, es "magister equitum", cómo llegaste a la lidia contra él?"

Iztok, con la inspiración de un joven vencedor, se lo contó todo.

No se serenó la frente del griego. Siempre más profundas se diseñaban las arrugas por ella, los ojos se movían bajo sus pobladas cejas, los pensamientos se entrecruzaban como al tejedor los hilos de colores. Experimentado y astuto, miraba mucho más lejos que el ingenuo bárbaro, que hubiera repetido lo mismo en una oscura cabaña, en la plaza de los esclavos o en el Cuerno de Oro.

"¡Maldita! Juega, para saciarse como antes en la arena, después lo aleja de sí y destruye al inocente. ¡Maldita, sierva de Satanás!"

Epafrodit murmuraba entre dientes estas palabras cuando Iztok, entusiasmado, hubo terminado su relato. Luego ambos callaron. Con sus finos dedos apretaba el griego su alta frente. Iztok lo miraba sorprendido. Por el huerto todo era silencio y se oía desde el mar el golpear de los remos, que hacían avanzar a la nave. En la sombra un grillo tocaba su violín.

Largo rato esperó Iztok las felicitaciones de Epafrodit. Pero no llegó escucharlas. El señor empezó a apoyar cada vez más hacia atrás su cabeza, los dedos inquietos tecleaban por su frente, a veces apretaba su puño contra ella, luego lo separaba y nuevamente se movían los dedos por las profundas arrugas, buscando nuevas ideas.

Iztok no comprendía la preocupación del griego. Meditó profundamente si no pronunció alguna palabra inadecuada y entrusteció con ella al señor. Firmemente había esperado que su narración lo alegraría y no comprendía esa preocupación y ese silencio. No pudo sobreponerse y lo rompió.

"Señor, verdad que Irene irá conmigo cuando deje Bizancio?"

Epafrodit separó la mano de la frente y con mayor rapidez temblaron sus dedos.

"La amo, la amo tanto que por ella destruiría media Asia, atravesaría a nado el mar y lucharía con las fieras!"

El señor, en su hamaca, no se movía, ni contestaba.

"Tu excelencia cree que Irene no me ama? Me ama, ella también me ama. Su mano tembló y se ruborizó cuando se la besé. ¡Irá, yo sé que irá conmigo!"

"¡A la perdición!"

Epafrodit cortó con rudeza las palabras de Iztok. Alisaba su pelo, su frente estaba oscura como una nube repitió firme y seriamente: "¡A la perdición vas tú y ella contigo!"

Iztok suspiró y preguntó casi con temor:

"¡A la perdición, yo? ¡A la perdición, ella? ¡No hables así, señor!"

"Siéntate más cerca, hijo de la desdicha! Ahora hablaremos en voz bien baja. Si bien la pared es alta alrededor de mi huerto, en Bizancio los oídos de los espías están también aquí arriba, en las ramas de los árboles."

"Señor, espero poder gritar en el foro que la amo. ¡Los

eslovenos amamos en voz alta!"

"Los eslovenos aman en voz alta, por eso escúchame. Recuerda: Mas que Irene, te ama la emperatriz!"

Iztok se sorprendió.

"¡Y su amor es tu perdición y la perdición de Irene!"

"La emperatriz, una mujer vil! ¡Ah! Los eslovenos colgamos un símbolo en la puerta de la casa de los adulteros. Quien pasa por delante dela casa puede verlo y se da vuelta y escupe. ¡Y yo soy esloveno, señor!"

"Por eso eres árbol que no puede echar raíces en nuestra tierra. Amo tu vida, como la ama tu padre. Por eso te digo: acuéstate y descansa. A medianoche te esperará el mejor caballo. El esclavo Numida te entregará una bolsita de oro y en letras plateadas la firma del mismo Emperador. Tendrás franqueadas las puertas de la ciudad y te reverenciarán más allá del Danubio. Véte y huye a tu casa. ¡Así te aconseja aquel que te ama!"

Si Epafrodit hubiera dicho a Iztok que saltara al mar y hundiera a la nave que estaba balanceándose sobre las olas, lo hubiera hecho sin pensarlo. Como le ordenaba que huyera antes de llegar a realizar cuanto se había propuesto para entregárselo a su patria, que huyera antes de conquistar aquella a la cual amaba, que huyera a casa sin nada, sin ella, entonces se rebeló con furia. Cerró el puño, sus ojos relampaguearon, orgullosamente levantó su yelmo y contestó firmemente: "¡No, señor, nunca sin ella!"

El griego calló. Se apoyó nuevamente en la hamaca de seda y repitió en voz alta el juicio de Eurípides:

"Quien ama, está loco... no lo cuidan los dioses..."

Después de largo silencio se irguió Epafrodit y le ordenó secreta pero firmemente:

"Centurio, Epafrodit perdona a tu joven sangre fogosa. ¡Entonces calla como una piedra! ¡Cuidate de Azbad, cuídate de la emperatriz! Quiera Cristo que no sea necesario que devuelva Epafrodit cuanto has hecho tú por él. ¡Véte!"

Iztok se arrodilló y se fué. Las sombras le intrigaban, delante de sus ojos se levantaba la faz seria de Epafrodit, sentía furiosos golpes que caían como martillazos sobre su alma, repetía "Azbad-Emperatriz-Perdición" y le pareció que los ojos de Irene estaban llenos de lágrimas y que lo llamaban en su auxilio.

Epafrodit, en el acto, golpeó con las manos. De entre las acacias aparecieron los esclavos, desabrocharon la hamaca y lo llevaron a la villa.

Pero no fué al dormitorio. Se sentó tras la mesa, tomó un pergamino y escribió una carta al primer eunuco del palacio de la emperatriz.

"Epafrodit, el más humilde siervo de la emperatriz, poseedor del anillo de su gracia, se acerca al gran déspota por motivo del excelente bárbaro Iztok. Como es un bárbaro bárbaro, cuídenlo tus inalcanzables y virtuosos servicios si oyés alguna conversación en la corte que trate de Iztok, de la cual concluyeres que se portó, sin saberlo, incorrectamente y con ello disgustó a la corte, tu preclaro entendimiento me lo comunique, para que lo aconseje, lo enseñe y también castigue severamente. Para este simpático favor te envío un baldecito de bizantinos, y para cada noticia otro tanto. Epafrodit."

Selló la carta, preparó los escudos y ordenó a un esclavo, que llevara al amanecer la carta y el dinero, al palacio imperial, al eunuco Spiridón.

Después se dirigió a su dormitorio. Mientras se desvestía, maldecía a Teodora.

"¡Maldita! ¡Juega para satisfacerse, sierva de Satanás! Que se vaya a la arena, a los corrales, no al trono. ¡Maldita!"

*

Un rápido navío llegó esa mañana desde Italia, trayendo al enviado de Amalasunta, madre del muerto rey godo Atalarico. Como la reina madre no estaba en buenas relaciones con los godos, probaba congraciarse con el Emperador. A

Justiniano le venía el envío como a propósito. Su ansia insaciable de nuevas tierras, más aún por Italia, venía con este enviado como la médula al hueso. Atendió él mismo los enviados, expresó su más sentido pésame por la vencida Amalasunta y prometió el más seguro socorro. Y así, sobrecargó sus preocupaciones por el dinero que derramaba en las grandes construcciones, con una nueva preocupación: cómo reuniría cuanto antes un ejército y lo enviaría a Italia. En todas sus habitaciones fué desde entonces vedado un momento de diversión o pasatiempo. Llegaron Belizar y Mundus, principales jefes guerreros, los arquitectos Antemio e Isidor, consejeros secretos y confidentes del Emperador. Se volvían cansados, sólo el Emperador no lo estaba nunca. Cuando anochecía, se sentaba y componía himnos, luego dormía apenas una hora y enseguida después de medianoche se hundía en el estudio de actas judiciales. La naturaleza reunió en él la terrible fuerza física de un salvaje bárbaro y el alma de un gran genio, que abarcaba y dirigía todas las ramas de los conocimientos, dirigía todas las tareas gubernativas, dilucidaba todos los juicios, además de ser él mismo arquitecto, poeta, filósofo y teólogo.

Esto era para Teodora, viento propicio en las velas de su frágil navío. El dormir, los baños perfumados, las mejores comidas, los paseos al lado del mar, la paz y su absoluto no hacer nada abarcaban todos los instantes de su inútil vida; en tal forma, florecía como una jovencita en su más bella edad. Pero ahora le daban Azbad, Irene e Iztok bastante quehacer, para poder jugar e intrigar, mientras Justiniano se cansaba tras montones de pergaminos.

Cuando volvió de la excursión al Cuerno de Oro, donde se mofó del rubor de Irene, de la ira contenida de Azbad y del bárbaro y descubierto suspirar de Iztok, su primer pensamiento fué hallar la manera como este trío podía proporcionarle una nueva diversión. Largo rato tenía apoyada su cabeza en su blanco puño, entrecerrados los ojos, fijos en una alfombra de Bagdad, donde refulgía un fino rayo de sol como si se hubiera pasado con una regla un hilo de oro, cruzando los arabescos y las figuras.

Se representaba a Iztok: su cuerpo, tal como lo había visto en el hipódromo, sus rizos, sus serenos y grandes ojos, fijos en Irene, su furiosa lucha, su intocable orgullo, estaban delante de ella como arrancados ayer de una selva virgen. Suspiró. Todo cuanto adormecieron el nimbo y la púrpura se despertó en ella. Sabía bien como estaba Justiniano hundido en su trabajo; catorce días no podría ni siquiera pensar en ella y catorce días es un tiempo suficientemente largo para acercarse a Iztok, para permitir una libertad a su salvaje naturaleza a la cual el trono puso un freno, tan sólo freno, pues no la pudo ahogar. Después de estas conclusiones empezaron a girar en su cabeza otras maquinaciones, como la rueca que hace girar el huso y correr el hilo. El plan era seguro, su argentina voz llamó a las esclavas, las puertas se abrieron y seis jovencitas con sus blancas manos levantaron a la emperatriz en su litera y se deslizaron por el mosaico hacia el baño.

Al anochecer, se reunían los huéspedes en el lujoso salón de las ninfs. Teodora invitó a las mujeres más vanas y a las cortesanas más bellas. Ordenó a Azbad que esa noche montara guardia en palacio el oficial Iztok.

El salón estaba adornado con ninfs que se bañaban. Sostenían las luces neptunos, delfines y tiburones fundidos en bronce de Corinto. Todo alrededor colgaban tapices de seda, tras las carísimas otomanas. El suelo representaba las furiosas olas del mar entre las cuales jugaban peces de oro.

Teodora propuso que era la noche de las "jóvenes ninfs". Por eso las cortesanas vinieron cubiertas de gasas transparentes y finas sedas, como si cubrieran sus cuerpos de blanca espuma. Los señores se pusieron unos trajes verdes, brillantes,

¡Que admirable idea! Cuando iría, llevaría Irene con él.
de un suave y perfumado cuero, imitando a los peces.

Cuando entró Teodora, cayeron de rodillas delante de ella y la honraron pasando todos en fila a besar las ágatas de sus sandalias. Luego los esclavos trajeron a la sala un inmenso delfín de madera, todo cargado de pequeñas canastas en las cuales había los más selectos manjares: sicomoros, granadas, dátiles, huevos de pava calientes, carnes, hongos, ostras y caracoles.

Empezó la cena. Todos reían y charlaban en medio del esplendor, detrás, a través de los cortinados se oían las trompetas y los címbalos, por la sala cruzaban chistes de dudoso gusto. Los cortesanos se acercaban a las mejillas de las hermosas compañeras; perfumaban los nardos, las rosas desfallecían sobre las mesas, por el cuello, en los ardientes cabellos, sobre los agitados pechos.

El vino llenaba los cálices de plata, agitaba la sangre que se enardecía cada vez más, el aire caliente adormecía los nervios, los comensales se entregaban a las delicias de un momento de voluptuosidad y magnificencia.

Teodora, con brillante mirada, observaba a sus invitados. Se reía en voz alta, no escuchaba ningún chiste pero veía sus efectos en las ardientes miradas de las dispersas parejas. Había distribuído a todos tales lugares que aquellos que se amaban en secreto quedaban separados. Mientras el vino no los enardeció pudieron contenerse. Más tarde las miradas cruzaban de arriba abajo el salón, los ojos buscaban otros ojos.

En un extremo, solitaria, estaba sentada Irene. La única que no había venido con tan dispendiosa túnica. Sentía las hirientes miradas de sus compañeras, que la detestaban y humillaban. La noticia de la distinción hecha por la emperatriz en la excursión el día anterior se había extendido rápidamente por el palacio. Se propusieron todas humillarla y alejarse de ella. Tampoco esto pasó desapercibido para Teodora. Sus enojos y sus envidias la alegraban. Repetidas veces volvió su mirada hacia Irene. En sus mejillas había un algo de nobleza y orgullo, ni una sombra de tristeza, ni preocupación pudo distinguir en ellas. Estaba sentada, pensativa, ningún chiste pudo hacerla sonreir, los labios no tocaron la copa, en los ojos se notaba que su alma estaba vagando bien lejos de todo ese vacuo estruendo.

Cuando volvió Teodora a mirar a Irene, por un segundo, sintió pavor, como si le remordiera la conciencia. Se acordó que iría el día siguiente con todas las cortesanas presentes, cubierta con el nimbo de la santidad, a la iglesia de Nuestra Amada Señora como todas, bajarían los ojos con la mayor inocencia y se persignarían con el agua bendita y encenderían los perfumados cirios. Sintió terror, la conciencia le remordía. Pero esto fué por un segundo solamente, como se le contrae al corazón al ladrón cuando, al extender su mano hacia

el arca, en busca del dinero, se cae la tapa; tiembla, mira a su alrededor y con mayor rapidez extiende su mano hasta el fondo. Teodora tornó rápidamente a su buen humor. Para embromar a las cortesanas y a Irene a la vez, levantó su cáliz de oro y exclamó:

"La gran emperatriz, reina de las ninfas, saluda esta noche primero a quien no es delfín, ni poseidón, ni ninfa, ni hombre, ni mujer, sino un santo monje en medio del bullicio de la Vida... Muchos años a Irene!" Las flautas y los bombos retumbaron y todos gritaron a una voz: "¡Muchos años a Irene, el monje!"

Por todos humillada y por todos honrada. Se reían quien más rápido bebería la copa de vino en su honor, y el vino ahogaba las maldiciones de la envidia, que estaba acurrucada en las gargantas, y que salía de los malignos corazones.

Irene se levantó y fué a saludar a Teodora. Se inclinó hasta el suelo, la emperatriz le ofreció la mano, Irene se la besó y murmuró:

"¡Gran señora, el monje rezará a Cristo por tu felicidad!"

Con su actitud, Teodora había obligado a los comensales a hablar con Irene.

"¡Si llega el patriarca a conocer la existencia de nuestro monje nos lo va a quitar y consagrar diácono!"

Así habló Azbad a su compañera, en voz bastante alta, para que lo oyera Teodora.

"¡Obispo, merece el obispado nuestro monje! Sabe mejor los Evangelios que Dionisio, el predicador de la corte, y todas las noches lee los salmos."

Así contestó Todora a Azbad, pero vuelta hacia el más joven y más rico patrício de Bizancio, que estaba sentado a su derecha.

Como en tales oportunidades se podía hablar únicamente en voz baja, todos pudieron entender la respuesta de la emperatriz. Por eso una frívola pero poco hermosa cortesana la miró venenosamente, por encima de sus hombros y dijo:

"Relee los salmos, entre suspiros por los rizos de un hermoso bárbaro. ¡Te coñecemos, monje!"

Irene extendió su mano para coger un dátil, pero no le contestó. Tomó la palabra otra hermosa para decir, dirigiéndose a un patrício:

"¡Qué desgracia para la santa religión! ¡Una cortesana cristiana, bautizada, ama a un pagano!"

Entonces se estremeció algo en Irene. La lucha que apretaba su corazón toda la noche sopló rubor a sus mejillas, los labios le temblaron y contestó en voz alta:

"¡Es mejor su paganía que tu cristiandad!" — Sintió en ese momento tal fuerza en sí, que, como el Salvador, hubiera tomado un látigo y lo hubiera dejado caer sobre los comensales: "¡Sepulcros blanqueados, cueva de víboras!", fuera, váyanse, hipócritas, lejos de Cristo. Temblaba, el rubor había desaparecido, el ardor le hizo palidecer los labios. Los apretó para ahogar cuanto bullía por salir de su alma. Temblorosa se acercó a Teodora y le pidió:

"¡Perdona, señora, el monje está enfermo! ¡Déjalo retirarse!"

Teodora se sorprendió, pero el temblor del cuerpo de Irene y sus pálidas mejillas la asustaron.

"¡Vete, descansa y llama al médico! ¡Cristo te acompañe!"

Desapareció insensiblemente. Todos sintieron que su predicador había callado y los pecados, llenos de pasión, respiraron aliviados.

Azbad se inclinó hacia Teodora, se mordió el labio, pero serena y dulcemente dijo:

"Señora, tú lo ordenaste, esta noche está de guardia el centurio Iztok. ¡Será hermoso y simpático que lo entreteenga 'el monje con sus salmos'!"

A Teodora le refulgieron los ojos, la hermosa frente se le ensombreció.

OPAZOVALEC

"SLOVENSKI DOM" je imel olčni zbor 4. julija in je izbral sledeči odbor: predsednik Stanko Baretto, podpredsednik Martin Keber, tajniki: Franc Kovač in Vida Kjuder, blagajniki: Ivan Berginc in Albin Rogelja, knjižničar Danilo Paškulin, gospodar Josip Zlobec.

Izrečena je bila iskrena zahvala Cirilu Jekšetu, ki je tri leta vodil društvo s čudovito požitvovalnostjo.

† Doživel je MARIJO CIGOJ. Imel je na Paternalu restavracijo, katera je ostala nekaj dni zaprta in po treh dneh jo je 26. junija odprla oblast in so Marija našli mrtvega. Nihče ne ve kaj ga je gnalo v smrt. Bil je mirnega značaja, tih ljubitelj samote in velik ljubitelj knjig. Žal je bral vse navskriž in ni znal ločiti slabega od dobrega. Počiva na čakariti, kjer mu je sestra, por. Konič, oskrbela lep grob. Ona mu je preskrbela tudi spodoben pokop. Star je bil 35 let. Doma je bil iz Malovš.

† Nenadne smrti je preminila tudi 17 letna VALERIJA LASIČ in je vzrok smrti neznan. Dobili so jo mrtvo 22. junija.

KNEZ PAVLE — POLITIČNI UJETNIK

Iz Londona poročajo, da je državni podstajnik ministerstva zunanjih zadev g. Richard Law izjavil v parlamentu na pisemno vprašanje nekega poslanca, da je bil knez Pavle poslan v Kenijo kot politični ujetnik in ne kot begunec. V tej zvezi poročajo nadalje, da je v London prispela knezova soproga, kneginja Olga, ki je bila doslej s svojim možem v Keniji.

ADAMIČEVO DELO NA RADIJU

Chicago, Ill. — V petek 21. maja ob devetih dopoldne je Isabel Manning Hawson, katero običajno posluša čez 25 milijonov ljudi dnevno, oddajala radijsko dramatizacijo Louis Adamičeve črtice "Meet a Hero", ki je bila objavljena pred nekaj tedni v magazinu This Week in opisuju junastvo Slovenca Milorada Stosiča v starem kraju. Ta radio-oddaja se vrši v sistemu NBC.

KATOLŠKI PROTEST IZSILIL PREKLIC UKREPA NAPERJENEGA PROTIZIDOM NA HRVASKEM

Vatikanski radio je poročal, da so hrvaške oblasti zaradi protesta zagrebškega nadškofa, preklicale naredbo, glasom katere bi morala policija popisati vse žide, vključno onih, "ki so bili postali katoličani."

Boječ se, da ne bi bili židje vrženi v koncentracijska taborišča, ie zagrebški nadškof že v začetku marca "vložil energetičen protest proti temu ukrepu" pri Paveliču.

Vatikanska radio oddaja je poročala, da je par dni pozneje nadškof objasnil svoje stališče napram tej naredbi v eni svojih prilog, v kateri je izjavil:

"Nobena posvetna sila niti politična organizacija kjerkoli na svetu, ne sme preganjati ljudi zaradi njihove plemenske pripadnosti".

JUGOSLOVANSKE ŽENE SO PODARILE ZASTAVO ČEHOSLOVAŠKI VOJSKI

"Christian Science Monitor" prinaša v svoji številki od 11. maja članek o čeho-

slovaški vojski v Veliki Britaniji s fotografičnim posnetkom čehoslovaškega artilerijskega oddelka. Na posnetku je videti na topu čehoslovaško zastavo, o kateri pravi besedilo pod sliko, da so jih darovali jugoslovanske žene v znak jugoslovansko-čehoslovaškega prijateljstva.

Zastava nosi napis: "Zmagoslavno na prej za čast in za domovino!"

ZBOROVANJA PO ŠTAJERSKEM

Ljubljanski "Slovenec" prinaša dne 5. marca naslednjo vest:

"V zvezi s propagando za občo mobilizacijo, je bilo po vsej Spodnji Štajerski organiziranih mnogo ljudskih shodov.

V teku zadnjega tedna je bilo 150 shodov v celjskem okraju. Prvi so bili v Logarski dolini in v Solčavi, od januarja sem pa so bili shodi v Savinjski dolini prav do Celja. V Celju samem in v okolici je bilo v teku meseca februarja 79 shodov. Mnogo sestankov je bilo tudi v Mariboru, kjer je bilo med 3. in 4. marcem 41 večjih shodov.

KANADA BO POMAGALA JUGOSLAVIJI

Jugoslovanski poslanik, g. Izidor Cankar, je imel 14. maja veliko predavanje o Jugoslaviji; ob tej priliki je bil v dvorani Nacionalnega Muzeja pokazan po zaključku predavanja film — "Zemlja in narod Jugoslavije".

Po predavanju g. Cankarja, je predsednik kanadske vlade, g. Mackenzie King nagovoril navzoče, ter se v svojem govoru zahvalil našemu poslaniku in objubil, da bo Kanada Jugoslaviji pomagala v njeni borbi vse do končne osvoboditve.

KRUPP SE SELI V ZAGREB

Zaradi neprestanega bombardiranja Po-rurja so Kruppove orožarne sklenile premestiti nekaj svojih obratov v Zagreb.

Mislimo pa, da jih bodo tudi tu dosegle zavezniške bombe.

NA POHORJU DELUJEJO ČETNIKI

"Tagespost" poroča na dolgo in široko o velikih "očiščevalnih akcijah" nemških S.S. oddelkov na Pohorju proti slovenskim upornikom. Po tem poročilu izgleda, da je delovanje četnikov v tem predelu okupirane Slovenije še vedno zelo živahnno. Isti list se tudi pritožuje nad pasivnostjo slovenskega prebivalstva v Halozah. Dopisnik pravi med drugim, da se Jugoslavija ne bo več vrnila in če bi se tudi vrnila ne bo našla na tem področju več slovenskega prebivalstva.

POSTA POD NAJSTROŽIM NADZORSTVOM

V zadnjih tednih so fašistovske oblasti uvedle najstrožjo kontrolo nad pošto in nad telefonskimi in brzjavnimi zvezami. Posiljanje neperiodičnih tiskovin med nekaterimi področji je prepovedano. Isto tako je n. pr. prepovedano posiljanje paketov iz Ljubljanske pokrajine v Italijo kakor tudi iz Italije v to pokrajino. Iz severne Italije pošiljajo lahko pakete v južno Italijo samo, če jih pregledajo pred odpošiljanjem policijski organi. Pošiljanje pisem v inozemstvo je zelo omejeno. Odpošiljalci pisma v tujino mora osebno na poštni urad, da se legitimir.

POSTA V SLOVENIJI

Dne 21. decembra 1942 je bil poštni promet za slovensko prebivalstvo zoper vspomnjen v naslednjih slovenskih poštnih uradih:

Adlešiči, Banja loka pri Kočevju, Begejne pri Cerknici, Borovnica, Brezovica pri Ljublj., Cerknica, Črnomelj, Devica Marija v Polju, Dobrova pri Ljublj., Dobrje, Dolenja vas pri Ribnici, Dragatuš, Fara pri Kočevju, Gradec v Beli Krajini, Grahovo pri Cerknici, Gosuplje, Horjul, Hotedršica, Ig pri Ljubljani, Ježica, Kočevje, Kočevska reka, Koprivnik pri Kočevju, Kostanjevica ob Krki, Rmelj, Gorjeni Logatec, Dolenji Logatec, Loški potok, Lož, Ljubljana, Metlika, Mirna peč, Mokronog, Kozelj, Nova vas pri Rakeku, Novo Mesto, Ortenek, Planina pri Rakeku, Pelhov Gradec, Preserje, Rakek, Ribnica na Dolenjskem, Rovte, Semič, Sodražica, Stari trg ob Kolpi, Stari trg pri Rakeku, Stična, Struge na Dolenjskem, St. Jernej, St. Vid pri Stični, Škofljica, Šmarje-Sap, Šmihel pri Nov. Mestu, Toplice pri Novem mestu, Trebnje, Tržiče, Turjak, Uršna sela, Velika loka, Velike Lašče, Videm Dobrepole, Vinica pri Črnomlju, Višnja gora, Vrhniška, Zagradec na Dolenjskem, Žužemberk.

(Vsega skupaj 69 poštnih uradov — vsi ti poštni uradi so bili zaprti, ko so partizani zasedli nekatere predele ozemlja. Zdaj, ko so se umaknili, je pošta zopet začela poslovati.)

VODNIKOVA DRUŽBA,

knjižna založba, ki je vsako leto izdala knjige posnemaje Mohorjevo družbo je tudi za to leto izdala koledar in povestno knjigo "Na novinah", ki jo je spisal Janko Kač.

NEMSKO NASILJE NA GORENJSKEM

Vsi gorenjski obratovodje so bili klicani na zborovanje v Dom stranke v Kranju. Prvi je govoril deželni socialni skrbnik Berger iz Celovca, ki je rekel: Tovalna vojna zahteva od vsakogar v domovini, naj bo obratovodja ali navaden delavec, da zastavi vse svoje sile. Gorenjsko, ki ima na razpolago še vse možne delovne sile, mora še posebno prispetati. Usedni bojem nemškega naroda sili v to, da se ni mogoče odreči nobenemu človeku. Vsak obratovodja ima naročilo od vsega naroda in je zato vsemu narodu odgovoren za delovne uspehe svojega obrata. Nato jegovoril okrožni vodja dr. Hochsteiner iz Radovljice, ki je rekel, da so se že pojasmila vprašanja, ki so za nemški narod cdločilnega pomena. Ostro je nastopil proti tistim, ki rušijo mir. je pričakovanje, da bodo Gorenjci rde

Padel je kot junaški sin za domovino

STANKO BARTOL

rojen 16. 3. 1921 na Jelovcu pri Sodražici.

Neustrašeni mladenič je organiziral lastno četo in se spustil v boj proti nasilnikom, 13. marca 1942 je napadel italijanski avto in je bil ubit en major in en orožnik. 25. marca so napadli vojašnico v Žužemberku.

Pozneje so ga ujeli in je bil obsojen in ustreljen.

Bil je sin odličnih slovenskih staršev in vzoren brat v lepi družini.

Pokojni je brat mnogim rojakinom poznanega inž. Franceta Bartola, ki živi v Crdobi, kjer je ravnatelj pedružnice trgovine "Armeo Argentina".

volje stopnjevali svoje delo. V imenu prisotnih je zagotovil okrožni načelnik obratovodij, da bodo gorenjski obratovodje s svojimi nameščenci zvesto sodelovali v sedanjem boju.

POLICIJSKI RADIO v avtomobilu, ki ga ima na razpolago okrožno propagandno vodstvo v Kranju, je že precej časa na poti po vsem okraju. Dan za dnem je v službi. Enkrat poziva k prireditvam, drugič vabi k zbirki blaga in tkanin ter sodeluje pri zborovanjih, sportnih prireditvah in nastopih.

V STARI LOKI je bil v okrašeni dvorani svečan sprejem z zaobljubo novih članov, ki so bili sprejeti v koroški Volksbund. Govoril je krajevni vodja Burger.

V IHANU imajo nov otroški vrtec, o katerem pravijo, da je med najlepšimi na Gorenjskem. Te dni ga je obiskal okrožni vodja Piltz iz Kranja z raznimi drugimi uradniki. Na igrišču so rajali malčki v rdečih igralnih oblekah in z rumenimi slamniki. Peli so nemške otroške pesmi.

V MEDVODAH so bile skliceane ženske k posebnemu tečaju za voditeljice celic in blokov. Prišle so ženske iz Št. Vida, iz Šmartna, iz Smlednika in iz Medvod. Govorila je okrožna ženska voditeljica Ebbe nau.

V SMARTNEM pri Litiji je bil zaključen nemški tečaj za odrasle. Zaključni večer se je začel z igranjem na harmoniko. Nato je otroška skupina zapela pesem 'O Gleecle von Heimattal'.

NOVA ŽRTEV

List "Newyork Times" prinaša iz Londona vest, da je priljubljena ljubljanska zdravnica dr. Boža RAVNIHARJEVA pobila nekaj laških vojakov, nato pa napravila samomor. Nato so Lahi zapri njenega četa znanega slovenskega javnega delavca in nekdanjega ljubljanskega župana, odvetnika dr. Ravniharja ter več drugih vidnejših slovenskih izobražencev, ki da so jih vse postrelili.

S SPODNJE ŠTAJERSKE

SOLSKI GRAD VURBERK. V Nemčiji so posamezni gradovi namenjeni političnemu šolanju pripadnikov narodno socialistične stranke. Tudi štajerski Heimatbund ima zdaj takšno grajsko šolo. V ta namen je bil izbran vurberški grad, ki ga je preteklo sredo, 1. julija, vodja Heimatbunda Franz Steindl izročil svojemu námenu. Vurberški grad je med najstarejšimi na Spodnjem Štajerskem. Z njega je lep razgled po Dravskem polju in po Slovenskih goricah. V teku zadnjega leta so grad preuredili, da bo zdaj služil vzgoji voditeljev Heimatbunda. Še te dni bodo šli na grad prvi tečajniki. "Tagespost" pravi k temu: Tako bo šolski grad postal zarišče nemške volje na Spodnjem Štajerskem.

PODPORE ZA VZGOJO OTROK. Nemški prebivalci na Spodnjem Štajerskem, ki imajo najmanj 4 otroke, prejmejo za njih vzgojo podporo, če so otroci nemški pripadniki, zdravni ter duševno in v pogledu značaja vzgojljivi.

V SLOVENSKIH KONJICAH je bil sklican zbor ženske posade v Lavričevi usnjarni. Govornik Mascher je govoril o namenu organizacije žensk v okviru Heimatbunda. V konjiškem kinu pa je bil prirejen v prid nemškega Rdečega križa koncert nemških in italijanskih skladb.

Ustanovljena je bila tudi amaterska igralna družba, ki se bo v nedeljo 5. t. m. prvič predstavila.

GODBA HITLERJEVE MLADINE je povabljena na Poljsko. Generalni guverner dr. Franck je povabil godbo mariborske Hitlerjeve mladine na Poljsko.

3. julija sta se poročila Ivanka Mlač iz Lokve na Krasu in Alojz Ušaj iz Šenpetra pri Gorici. Poroka je bila v cerkvi sv. Roce z udeležbo najbližnjih sorodnikov in bivše nevestine gospodinje, ki je s tem pokazala hvaležnost nasproti gospodični Ivanka, katera ji je dolga leta zvesto vršila službo. Mlademu paru mnogo črniške sreče.

SMRT MEDANSKEGA VELE-POSESTNIKA

V Medani pri Gorici je umrl nenadne smrti ondotni veleposestnik g. Leopold Toroš, dobro znan tudi med vinskim trgovci v Ljubljani. Pokojnik je bil svak sodnika ljubljanskega vrhovnega sodišča dr. Gradnika. Prizadetim svojcem in sorodnikom naše iskreno sožalje:

ŠKOFOVSKI OBISK V GORIŠKI POKRAJINI

Goriški nadškof msgr. Margotti bo letos obiskal mnoge fare v svojem področju, med drugimi Auzo, Braunizzo in Gabrio, Camino di Caporetto, Cossano, Dolegno, Fiumicello, San Lorenzo, Goregna di Sôlna, Ledine, Locavizza di Ajdusina, Lom di Canale, Loqua, Mernizo, Monte Nero di Idria, Novacchi, Opacchia Selva, Osecchia, Ottales, Ottelsa, Planina di Vipacco, Plava, Plisceviza della Madonna, Podraga, San Martino Carso, Prevacina, Riffenberg, San Daniele del Carso itd. V nekaterih izmed teh občin ni bilo škofovske vizitacije že od leta 1940.

V zgornji vesti, ki je bila priobčena v ljubljanskem "Slovencu" se vidi kako so Italijani izmrcvarili naša lepa slovenska krajevna imena.

SLOVENCI — PRUSKA TOPOVSKA KRMA

Iz Tunisa poročajo, da so čete angleške armade ujele med drugimi ujetniki tu-

di dva slovenska vojaka, ki so ju Nemci mobilizirali na Gorenjskem in Štajerskem. Oba pripovedujeta, da Nemci Slovence posiljajo pred njihovimi tanki z nalogo, da čistijo sovražna minska polja. Pripovedovala sta, da je na ta način padlo veliko število Slovencev.

LAŠKA POSTAVA V SLOVENIJI

razglašena 15. jul. lani, ko se je razmaznila četniška akcija po celi deželi odreja: ustavitev vseh lokalnih vlakov in potniškega pišmeta, tako da je mogoče potovati le tranzitnim potnikom, ki imajo potrebne prehodne potne liste. Ustavljen je ves autobusni promet. Prepovedano je iti peš ali z vozom iz kraja v kraj. V bližini 1 km od železnice je prepovedano ustavljati se in gibati se. Ustavljen je ves telefonski, telegrafski in poštni promet.

Takej bodo streljani vsi osumljeni sovražnega delovanja proti oblastem. Pri katerih se najde kako orožje ali strelivo. Kateri bi pomagali upornikom. Ki bi imeli laške ponarejene osebne in potne listine; vsi moški zasačeni v vojnih zonah.

Porušene bodo vse zgradbe iz katerih bi se žalila italijanska čast, kjer se najde orožje ali strelivo, kjer bi našli četniki zavetje.

VOJAŠKO SODIŠČE V LJUBLJANI je obsmrdilo na dosmrtno ječo Žnidarsiča Ignaca in Novaka Stanka, oba iz Orehovice, ker sta razorozila "junaka" Redolia Francesca.

Nadalje so bili enako obsojeni Pintar Ivan iz Prezida, Lapajne Marjan iz Šmihela pri N. mestu, Camernik Lovrenc iz Vnajnih Goric in čadež Anton iz Dragomerja (pri Ljubljani), Zirhil Branko in Kurnik Viktor iz Tribuše. Poslednja dva sta med četniki. Planinšek Josip iz Brez ter Krevs Leopold iz Ponikva pri Trebnjem.

Na smrt so bili obsojeni: Jože Major iz Ljubljane, Škrajner Anton iz Ljubljane, Djurkovič Živojin iz Grosuplja, Jelovec Pavel iz Samobora, Pavšič Milan iz Gorice in Ivan Novak iz Šmartnega pri Litiji. Na dosmrtno ječo pa Gregor Zalar iz Ljubljane, Jožef Zavodnik iz Varnice vasi in Černe Franc iz Začobrove.

NAPAD NA LAŠKO VOJSKO PRI AJDOVŠČINI

"Corriere della Sera" poroča, da so 14. julija neznanci napadli vojaški oddelki na železniški progi med Ajdovščino in Sv. Križem. Pri tem je bilo nekaj laških vojakov ubitih, več pa težko ranjenih. Neznancev niso prijeli.

CELA DIVIZIJA PREGANJA ČETNIKE NA SLOVENSKEM

Tržaški "Piccolo" poroča, da je bila pred dnevi mobilizirana celotna tržaška divizija na "bojišču" nekje na Slovenskem proti četnikom. Čepisnik tržaškega lista, ki se je udeležil te akcije pripoveduje v precej jadikujočem tonu, da se mora pri tem laška vojska boriti z ogromnimi težkočrami. Pravi, da ni enega grma na Slovenskem, odkoder ne bi nenacloma zardonel strel. Prodiranje laških čet v gozdove, pa da je mogoče le z ogromnimi žrtvami. Poročevalc pravi nadalje, da so slovenski nacionalisti tako zagrizeni, da se borijo včasih v razmerju 1:20. Pritožuje se tudi, da gozdovniki, kakor imenujejo slovenske četnike v domovini, odnašajo vse ranjence in mrtvece tako, da popolnoma zabrišejo vsako sled za seboj. Dopisnik naglaša, da tako "junaških"

CETNIKI V JULIJSKI KRAJINI
četniško delovanje je v Julijski Krajuj čedalje intenzivnejše. Poročila švicarskih listov naglašajo, da so cetniki v zadnjih tednih porušili celo vrsto železniškega omrežja na progah Gorica-Trst in Trst-Postojna. Pri Sv. Luciji so cetniki porušili železniški most in elektrarno. Na Colu pri Vipavi so napadli karabinjersko postajo. Na Pivki je prišlo do večjih prask v bližini Ravberkomande.

V TRSTU JE POLNO NEMŠKIH VOJAKOV

poročajo potniki, ki so se vrnili iz Srednje Evrope v Turčijo. Med njimi je mnogo mornarjev. Drugi viri poročajo iz Re-

ke, da je v mesto prispelo polno nemških mornarjev. Splošno govorijo, da bodo Nemci prevzeli celotno italijansko vojno mornarico. Baje so v Poli nekaj edinic že zasedli.

SPREMENBE PREDPISOV GLEDE POSLUSANJA RADIA V SLOVENIJI

člen 1. Za nabavo in posest sprejemnih radijskih aparativ, izvzemši za trgovinske tvezdke, in njih rabo bodisi komer koli, je potrebna dovolitev.

člen 2. Na vseh radijskih aparativih, ki se uporabljajo v Ljubljanski pokrajini, se mora namestiti priprava, s katero se da omejiti sprejemanje na oddaje ljubljanske radijske oddajne postaje.

Dalje je prepovedano, imeti zunanje radijske antene.

Priprava za blokirjanje se zapečati z zavilico (plombo), da ostane zavilka nedotaknjena, kar bodo ugotavljal občasno posebni uslužbenci, so odgovrni posestniki aparativ.

CETNIŠKE AKCIJE V SLOVENIJI

švicarski listi poročajo, da se cetniške akcije v Sloveniji nadaljujejo brez prestanka. Zlasti v predelih, ki so zasedeni od Italijanov, so borbe na dnevnom redu. Glavno središče cetniških podvigov je na Snežniku, iz katerega slovenski uporniki stalno ogražajo laška prometna omrežja v Reški dolini in železniško progo Postojna-Ljubljana.

LISICA ZVITOREPKA

LISICA SE MAŠČUJE

Pa ni taku lisica, pač pa duhobni ljudje v svojem slepem sovraštvu, kadar imajo protivnika brzebrambnega pod seboj.

Kralj je velel, naj privedejo predejn Lakotnika pa mačka Krnjava, in jima je rekel: "Svoja kožuha mi morata posoditi, draga gospoda, zakaj drugače nikdar ne ozdravim! Vama in vajinim otrokom bom vse življenje hvaležen za to na vsak način potrebuje vajini koži za uslugo. Zvitorepka mi je namreč rekla, da mojo lečbo."

"Prosim milosti", zamijavka tužno Krnjav in pade na kolena; "prosim milosti, gospod moj in kralj Čemu Vam bo borni moj kožušček?... Nič drugega kakor nesrečo Vam Zvitorepka nakoplje na glavo; zakaj hudobnica je že marsikoga ugonobilna, a ozdravila še ni nikogar. Le poglejte, gospod kralj, kako je Vaša zdravnica zvrnila moje oko!"

In Lakotnik, čigar rane še niso bile povsem zaceljene in je še nosil obvezne na bradi in vratu, je žalostno pomahal s svojim kebastim repom in dejal: "Tako umetnost je izvršila Vaša zdravnica na meni, milostni kralj; le poglejte, kako me je grdoba zdravniška spačila tule vzadi Varujte se, da tudi Vas kaj enakega ne doleti!"

Lakotnik in Krnjav sta si želeta, da bi bila črez deveto goro in deveto dolino. Toda zdaj nista mogla več pet unesti, in kralj je velel gospodu Miškotu: "Ljubi bratran, pomagajte vendar gospodoma, da slečeta svoji suknji; tako močno sta zapēta!"

Miško je moral volku in mačku odreti kožo. Samo na glavi in na šapah je še ostalo nekaj obleke. Siromaka sta brea-

la in se otepavala, večala in jadikovala, ali bilo je vse bob ob steno; suknji sta moralni doli in v nekaj trenutkih sta bila slečena.

Zvitorepka pa je škodožljeno zasmehovala razmrevarjena in golonoga trpin: "Gospod stric pa gospod muc, zakaj se nista doslej še nikdar pokazala v tej svetlordeči obleki? Zmeraj sta bila ognjeni v nemarno sivo kožo in še zdaj se obotavljava in jo le nerada posodita svojemu kralju. Prav zares, gospoda, to ni bilo lepo, in če bi le kolikaj vedela, kako se je treba vesti, bi zdaj spodbudno prosila odpuščanja!"

Lakotnik je turobno povesil glavo s kučno vred, ki mu je še ostala.

A lisica ga je oštela: "Glejte jo, klamo brljavo! Ali ne veš, da kdor prosi, klobuk v roki nosi, in ti, gospod stric, ne snameš kape z glave, kakor da imaš ptiča pod njo!"

Kralju pa sta se razmrevarjena viteza zasmilila in dejal jima je prijazno: "V treh dneh pridita, gospoda, zopet po svoji suknji, in tudi moja hvaia vama ne izostane!"

Peneč se od jeze in ne da bi kralja pozdravila, sta jo Lakotnik in Krnjav popihala z dvora. V najtemnejšem gozdnem zakofju sta si poiskala zavjetja in leponoči sta se priplazila ven na rosnate travnike, kjer sta se valjala po travi, hlače si bolečine. A na kraljev dvor ni odsihob prišel nikdar več niti volk niti maček.

Zvitorepka jepo odhodu obeh golonogih vitezov zapovedala psu Vaški, naj zaneti ogenj in naj s toplo vodo umije kože svojih braticev. Pes je storil, kar mu je naročila, in Zvitorepka je dejala

kralju: "Treba Vam je še kurje juhe, milostni kralj; a kuretina mora biti nadvana s svežo slanino!"

Miroljub je pozval petelina Grebenjaka predse in mu velel: "Tvoje tolste ženke Čopke mi je treba za lečenje. Le kar brž mi jo pošlj, ljubi Grebenjak!"

"Gorjé!" je zarahtal petelin, "njeno življenje mi je ljubše nego moje lastno! Pojete rajši mene, gospod kralj, in puštite gospo Čopko, naj sirotka živil!"

A zvitorepki ta zamena ni bila pogodna. Miroljub je zato velel dehorju in kuni Krvopiji, naj ujameta kuro. Risoma Lukavec in Lukavki pa je dejal: "Izrežita gospodu Šetincu iz stegna velik kos tolšče, kakor želi Zvitorepka!"

"Samo nekaj mi je še treba, milostni gospod kralj," pripomni rjavka; "jermen iz pasjega usnja še potrebujem; tega pa Vam naj gospod Vaška podari!"

Ko je bil pes Vaška prinesel skrbno umita kožuha svojih braticev, mu je kralj velel: "Daj mi usnjat pas iz svoje kože, ljubi Vaška; bogato te obdarim za to!"

"Gospod, usmilite se me!" moleduje prestrašeni pes. "Pomislite, kako se Vam bo rogal ves svet, če izvē, da Vas je zdravila Zvitorepka, ki jo je lečenja naučil sam bognasanju!"

Toda kralj mu odvrne: "Ljubi Vaška, vedno si mi zvesto in vdano služil in visoko te čisljam spričo tvoje vdanosti. Ako mi jermen odrečeš, bi bila to moja smrt in to bi te gotovo žalostilo; kajne, verni moj sluga?"

Tem besedam Vaška ni mogel ugovarjati; pustil je zato, da so mu od nosa pa do repa izrezali širok trak iz kožuha. Junaško je prenašal hude muke in odšel nato tiho z dvora, ne da bi komu kolikaj potožil.

(Nadaljevanje)

TIENDA "LA PALMA"

Vse potrebno za perilo in razne potrebščine za moške, ženske in otroke!

Ne bo Vam žal, če se oglasite.

JOSIP BOŽIČ

GÜIFRA 1462

PINEYRO

HOTEL IN RESTAVRACIJA " PACIFICO "

ANTON BOJANOVIC

CHARCAS 767-9

Telef. 31-8788.

Bližu Retira!

V centru mesta!

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsakovrstna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021
Telef. 51-5184.

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844, Tel. 59-1356

VSA STAVBENA DELA
Dovodne in odvodne inštalacije
izvršuje

Luis Daneu

PERU 832

U. T. 34 - 3405

FRANC KLAJNŠEK

v mestu Bs. Aires prvi slovenski konstruktor s firmo. Izdeluje načrte in proračune za hiše in vse druge stavbe, vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

Av. FRANCISCO BEIRO 5327-31

Bs. Aires. — U. T. 50—0277.

Villa Deveto

Krščanska socijalna načela

TUDI ZA CERKEV JE TREBA DATI DELAVCEM ČAS

Med dolžnostmi, ki jih naštева papež kot dolžnosti delodajalcev do delavcev je tudi ta, "da se je treba ozirati na verske dolžnosti in duševno izobrazbo proletarcev." Zato mora gospodar doovliti, da more delavec primerno dobo časa posvetiti svojemu verskemu četu. "Kdor bi le površno bral te besede, bi si mislil, kaj pomaga to delavcu, saj se s tem ne more obleči in tudi ne nasiliti. Res je za človeka, ki nima hrane in obleke, trenutno najbolj potrebno, da to oboje dobi. Toda tu ne gre za trenutno, enodnevno rešitev socialnega vprašanja, ampak zato, da bi trajno zavladala pravičnost. Trajna rešitev socialnega vprašanja je možna edino le na podlagi vere in v tem tiči globoki socialni pomen vere.

Trajne rešitve ne more prinesti socialna revolucija, kajti ona pač trenutno spremeni lastnike premoženja, toda ljudi samih ne spreminja. In to je njena glavna slabost. Denar in oblast imata na človeka tak vpliv, da kmalu spremenita prejšnjega zatiranca v novega zatiravca, tako da postane potrebna nova socialna revolucija in ponavljala bi se zopet stara zgodba.

Prv takto ne more prinesti rešitve socialnega vprašanja takozvana socialna evolucija potom vedno pravičnejše socialne zakonodaje. Gotovo je ona nekaj določega in koristnega in potrebna, toda vsakdo ve, kaj so zakoni in kdo zakone tudi v resnici spoljuje in izvršuje. Kdor nima v sebi vesti in nrvnega čuta, ki mu ga vzgaja vera, bo kljub vsem paragrafom našel pota, da iste obide. In končno tudi najboljši zakonodavec ne more kaznovati sproti vseh prestopkov. Nemogoča je torej trajna rešitev brez vere. Ona je potrebna delodajalcem in delavcem. Potrebna je delodajalcem, ker jih uči spoštovati v delavcu človeka in brata, ona ga uči pravičnosti, da daje vsakemu, kar mu gre, uči ga odvisnosti od Boga, kateremu bo treba dajati nekoč račun o gospodarjenju.

Potrebna pa je vera tudi delavcu; le ona ga uči, da je pravičnost nad silo; ona ga uči vestno in zvesto vršiti svojo dolžnost, tudi če ni nad njim kontrole; mu daje moč, da se celo v obrambi svojih pravic zdrži sile, ki mu jo narekuje človeški čut jeze in maščevalnosti.

Povsem razumljivo je, zakaj papež naroča delodajalcem, da je njihova dolžnost, dati delavcem potreben čas, da zadoste svojemu verskemu četu. Sami sebi si oni lahko pomagajo; prosti so kadar sami hočejo. Nekaj drugega je za podložnega uslužbenca. Le od

volje gospodarjeve je večkrat odvisno, če more zadostiti svoji veri ali ne. Dejstvo je, da je dandanes mnogo delavcev zelo mlačnih v veri in mnogo tudi takih, ki vere sploh nimajo. Mnogi žive v prepričanju, da je temu dejstvu vzrok edino socialna demokracija ali pa komunizem, ki proglašata vero za zasebno stvar ter v svojem časopisu stalno in pa neumorno napadata vero in cerkev. Res je sicer, da na mnoge to vpliva, zlasti če se dado povsem vplivati od svojega časopisa. Toda papež ocividno ni teh misli. Dobro je vedel in zato tudi poudaril dolžnosti delodajalcev — da je marsikateremu delavcu in delavki v resnici težko živeti po katiškem nauku.

Kot najnavadnejša in obenem najučinkovitejša sredstva za ohranitev vere in nrvnosti se priporoča obisk pridig, sv. maše ob nedeljah in praznikih in pogosti prejem zakramentov. Potrebne so pridige, ki naj bi verniku dale potrebno oporo v boju zoper napade na vero, ki jih sliši v službi, na potu, med tovariši, v gostilni, ki jih bere v časnikih in knjigah, katere mu slučajno pridejo v roke. Poduk in utemeljitev verskih resnic bi mu mogla nuditi nedeljska pridiga in krščanski nauki. Potrebne so maše in pogosti prejem zakramentov radi milosti in božje pomoči, ki jo človek potrebuje v boju zoper lastno poželjenje in zoper hibe sveta v slabih kino- ali gledaliških predstavah, v slabih knjigah, v nalašč zato preračunanih izložbenih oknih itd.

To so dejstva, ki jih katoličani priznavamo. Pa kaj nas uči realno življenje? Res, da so nekateri poklici taki, ki zahtevajo več dela, oz. nočno delo, toda zakaj se ne nastavi oz. ne sprejme več delavcev? Velika množica pa je delavcev in delavk, ki jim je skozi celo leto, pol leta, več mesecev, vsak mesec par tednov enostavno onemogočeno prisostvovanje pri pridigi in maši, ki jim je pogost prejem zakramentov onemogočen, ali otežkočen. Ali se moremo potem čuditi, če pri takem človeku vera peša ali polagoma izgine?

In takih slučajev je mnogo. So med temi vajenci in vajenke, ki morajo obiskovati obrtno nadaljevalno šolo, pa jih gospodar ne pusti cel emesece preje k maši; so med temi uslužbenci v kavarnah, gostilnah, prodajalah, služkinje, delavci po tovarnah, pri stavbah itd.

Vsak lahko iz tega spozna, kako opravičena je zahteva papeževa, lahko pa tudi vidi, da je zastonj pričakovati, da bo delavec izvrševal svoje dolžnosti, če nima vere in vere ne more imeti ali vsaj ne ohraniti, če mu ne dopušča služba, da bi zadostil v najskromnejši meri svojemu verskemu četu.

(Nadaljevanje)

VAŽNA IZJAVA JUGOSLOVANSKE VLADE

Kr. jugoslovanska vlada v Londonu je pooblastila poslanstvo v Buenos Airesu, da objavi deklaracijo, ki so jo soglasno odobrile vse skupine zastopane v vladi.

Deklaracija se glasi:

"Vsi znaki kažejo, da stopamo, če že ne v zaključno, pa vsaj v odločilno fazo sedanje vojne. To nas sili, da jasno in točno izjavimo naše vojne cilje in splošne smernice naše politike. Med našo in angleško vlado so se že začeli razgovori za VZPOREDITEV DELAVNOSTI NAŠIH ČETNKOV z vojno akcijo zaveznikov na Balkanu. Toda koordinacija vojaške delavnosti ne zadostuje; predvsem je potrebno, da se doseže koordinacija naše politične delavnosti s tem, da se jugoslovanski vojni cilji spravijo v okvir politike naših velikih zaveznikov."

Naši vojni cilji so določeni po vsem tem, kar se je doslej zgodilo. Po zasužnjenju in razkosanju Jugoslavije more sleherna jugoslovanska vlada imeti eno samo po-

litiko: osvoboditev Jugoslavije in vzpostavitev njene celote kot države. To je življenjska potreba vseh Jugoslovanov, in to zahtevajo načela mednarodne pravičnosti, za katere uveljavljenje se borijo Zedinjeni Narodi. Jugoslovanska vlada je šla iz dežele, ker je hotela nadaljevati borbo proti sovražniku do kraja in ker je hotela ohraniti solidarnost z zapadnimi demokracijami. S tem samim dejstvom je vlada določila svoje vojne cilje in osnovne smernice svoje politike.

Vkljub vsem razlikam v mišljenju smo prepričani, da danes vsi jasno vidimo, kakor smo to videli tudi pred dvemi leti, da je JUGOSLOVANSKA POLITIČNA SMERNICA edina mogoča smerница. Z izvajanjem te jugoslovanske politike mi najbolje služimo pravim koristim Srbov, Hrvatov in Slovencev. Res je, da po izkušnjah zadnjih dvajset let ranogi mislijo, da ni mogoče vzpostaviti Jugoslavijo na temelju popolne etnične edinosti Srbov, Hrvatov in Slovencev. Toda, če je izkušstvo pokazalo, da obstoja sibski nacio-

nalizem, hrvaški nacionalizem in slovenski nacionalizem, s katerimi treba računati, iz tega ne sledi, da bi bilo potrebno razkosati Jugoslavijo in na mesto nje postaviti posebno srbsko, posebno hrvaško in posebno slovensko državo. Ko so se, pred 25 leti, tako Srbi kakor Hrvati in Slovenci borili za svojo svobodo, so jasno videli, da je ne morejo doseči, če ne združijo svojih sil. Danes je to se bolj viduo nego pred 25 leti. Kako je to izvedljivo? Nekoč je neki Srb uporabil sledoč formuljo: "Močna Srbija v močni Jugoslaviji", kar pomeni, da močne Srbije ni brez močne Jugoslavije, in tudi močne Jugoslavije ne brez močne Srbije. Ista formula bi se mogla uporabiti tudi glede Hrvaške in Slovenije.

čim bolj se približuje odločilna faza vojne, tembolj moramo naglašati te osnovne ideje, ko se obračamo našim zaveznikom ali našemu narodu. Na umu pa moramo imeti slediča dejstva: Tekom svojega dolgega trajanja je današnja vojna spremenila svoj značaj za vse Zeči-

"SLOVENSKA KRAJINA"

Javljamo, da je dr. Korman predložil sledeče cene za operacije v grlu za naše člane:

Mandeljni (amigdalas) pri velikih 35.— \$; pri otrokih 30.— \$.

Obisk v konzultoriju 2.— \$. — Obisk na dom 3.— \$.

Polletni račun od občnega zborna. (Računi so bili sklenjeni dne 15. januarja 1943)) — do 30. junija 1943.

Članarine plačano ..... \$ 516.50

Vjinska trgatev in veselica sta prinesli .., 249.65

Ostalih prijemkov (dar pevcev in igralcev) .., 60.20

Skupno prejetje \$ 826.35

IZPLAČANO: Pogreb in podpore ..... \$ 247.—

Stroški veselic ..... „ 110.25

Najemnine ..... „ 100.—

Upravni stroški ..... „ 24.55

V banko naloženo ..... „ 400.—

Skupno \$ 831.80

V blagajni je bilo 15. I. 1943 ..... \$ 332.25

30. junija 1943 ostane v blagajni ..... \$ 276.80

Zahvalim se vsem članom na rednem plačevanju in prosim da bi tüdi naprej tak vörni ostali. Ništerni so pa še zaostani,

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.
IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894
Buenos Aires

VESEL DAN NA AVELLANEDI

Res smo imeli veseli dan 20. junija, kot se ga sploh nismo čakali. Obiskali so nas č. g. Pernišek Ludovik, salezijanec, ki se prišli na obisk v Buenos Aires.

Ker takrat ni bila zapovedana maša na Avellanedi, smo kar tako, glas dali eden drugemu in sv. maša je bila precej lepo obiskana. Pevski zbor zapoje lepe pesmice, katere g. mašnik že dolgo niso slišali. Kar srce se njim je razveselilo, ko že takto dolgo niso slišali slovenske pesmi.

Želimo g. Pernišku, da bi se večkrat potrudili in prišli v Buenos Aires svoje rojake obiskati.

Kosilo smo imeli v gostilni g. Škaperja kjer se je zbral par rojakov krog mize. Je bilo prav veselo in lušno. Res na Avellanedi je že bilo letos dosti mašnikov na obisku, kateri so vsi ohranili dober spomin. Mi pa želimo naj vodijo svoje ovčice po tej pravi poti, da bi mogli mnogo duš rešiti grešnega stana in tako pripeljati v sveta nebesa.

Želim g. Pernišku kakor njihov prijatelj, dosti sreče v mašniškem stanu. Res težki križ je misijonski križ, pa po božji volji moremo vse prenašati, da se tako enkrat vsi skupaj snidemo tam gori v svetih nebesih. — Rojak Bojnec Franc.

njene Narode, če jo primerjam s prvimi početki vojne. Današnja vojna ni samo obrambna vojna proti Osiču, marveč je VOJNA ZA NOV RED, ki bo, z ene strani, dal narodom potrebna jamstva, da v bedoče ne bo več vojn (torej mednarodni mir), z druge pa, da tudi ne bo več gospodarskih kriz in brezposelnosti (torej socijalni mir). Če hoče Jugoslavija računati s popolno pomočjo svojih zaveznikov mora dokazati, da želi in da je sposobna sodelovati z njimi za vpustavitev takega novega reda. V ta namen mora Jugoslavija, kakor morajo tudi ostali Zedinjeni narodi, popolnoma revidirati svoje ustanove v duhu pomlajene demokracije. O reviziji svojih ustanov ima določati narod. Toda iz današnjega razvoja dogod-

kov se zdi opravičena predpostavka, da je DOBA CENTRALIZMA MINULA in da se bodočnost nagiba k več ali manj federativni rešitvi, ki bi omogočila Srbo, Hrvatom in Slovencem da sodelujejo pri uveljavljanju svojih skupnih političnih ciljev brez da bi se odrekli svoji etnični individualnosti. Takšna organizacija bi najbolj odgovarjala demokratski ideologiji Zedinjenih Narodov.

Končno je treba pripomniti da Jugoslavija ni šla v vojno z zavojevalnimi nameni. Toda Atlantska Izjava ji daje pravico zahtevati, da se ji VRNEJO VSI ONI KRAJI, KI IMAJO ČISTO JUGOSLOVANSKI ZNAČAJ in ki se danes nahajajo pod tujo in sovražno okupacijo.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Pasco 431
Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGETINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560.

šteré prosim, naj tüdi svojo dužnost čim prle izvrše in dokažejo, da so naši zvesti člani, šteré eden gne v kraj ne spravi.

Z društvenim pozdravom

Blagajnik Štefan Ritoper.

Pozivamo vse rojake na lepo igro — burko

"KAKRŠEN GOSPOD TAK SLUGA"

ki jo društvu uprizcri v SOBOTO 20. AVGUSTA ob 20 uri na MAN. ESTEVEZ 75, AVELLANEDA.

"SLOVENSKI DOM"

uprizori Krekovo burko

"TRI SESTRE"

V dvorani: ALSINA 2832 (blizu Pl. Once)

8. AVGUSTA OB 17 URI.

Pridite, prav iz srca se boste razvedrili!

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

BELGRANO 2280

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

Vzpostavitev večje in močnejše Jugoslavije, organizirane v demokratskem duhu, to so vojni cilji, ki jih siherna jugoslovanska vlada mora imeti pred očmi. Ti cilji so bili že večkrat izneseni v deklaracijah Nj. V. kralja in Kr. vlade. Bili so prav posebno poudarjeni v kraljevem govoru od 1. decembra 1942. Toda danes, ko stopamo v odločilno fazo vojne, je naša dolžnost, da ponovno naglasimo te cilje kot skupni ideal, okoli katerega se morajo zbrati vsi Srbi, Hrvati in Slovenci v teh zgodovinskih dneh.'

To deklaracijo so odobrile vse skupine zastopane v jugoslovanski vladi in se zato more smatrati kot dokaz sporazuma, dosegene med Srbi, Hrvati in Slovenci glede osnovnih vprašanj Jugoslavije.